

I. Algemeen

Het algemeen deel van deze nota van toelichting is als volgt opgebouwd:

- 1. Inleiding**
- 2. Aanleiding, doel en sturingsfilosofie**
 - 2.1 Aanleiding
 - 2.2 Doel
 - 2.3 Verdeling van verantwoordelijkheden
- 3. Hoofdpijnen van het voorstel**
 - 3.1 Reikwijdte, doel en belanghebbenden
 - 3.2 Instrumenten
 - 3.3 Zorgplicht
- 4. Verhouding tot bestaande regelgeving**
- 5. Uitvoering en handhaving**
- 6. Gevolgen**
 - 6.1 Deregulering
 - 6.2 Overheidslasten
 - 6.3 Effecten voor het bedrijfsleven
 - 6.4 Effecten voor het milieu
 - 6.5 Gevolgen voor de rechtshandhaving
- 7. Advisering en consultatie**
- 8. Evaluatie**
- 9. Inwerkingtreding/overgangsrecht**

1. Inleiding

Achtergronden van een nieuwe aanpak in de regelgeving

Zwemmen is belangrijk voor volksgezondheid, welzijn, ontspanning en sociale contacten. Verder is het in ons waterrijke land van levensbelang om te kunnen zwemmen als men te water raakt. Ook is zwemmen een belangrijk element van recreatieve voorzieningen (zoals campings, pretparken, hotels en wellness-bedrijven) en locaties met een therapeutisch karakter (zoals ziekenhuizen en zorginstellingen). Daarmee is zwemmen ook van belang voor de economie. Verder is zwemmen een sport, waarin Nederlanders in internationaal verband regelmatig hoog scoren. Naast al deze positieve aspecten, kunnen aan het zwemmen ook risico's verbonden zijn. Het water kan bijvoorbeeld microbiologisch of chemisch verontreinigd zijn en daardoor de gezondheid schaden en er kunnen risico's zijn op verwonding of verdrinking.

Het hygiënisch en veilig kunnen zwemmen en baden is daarom al gedurende enkele tientallen jaren onderwerp van specifieke overheidszorg die ook in regelgeving tot uitdrukking is gekomen. In 1969 werd de Wet hygiëne en veiligheid in zweminrichtingen vastgesteld¹, die overigens pas in 1984 (met een aantal aanpassingen) in werking is getreden².

Sinds de totstandkoming is de wet verschillende malen gewijzigd. Zo werd in 2000 de reikwijdte uitgebreid (Stb. 2000, 125) en werd de naam gewijzigd in Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (verder te noemen: Whvbz). In de wet wordt onderscheid gemaakt in badinrichtingen (waar onder meer zwembaden onder vallen, hierna: badinrichtingen) en aangewezen locaties (in het oppervlakte- of kustwater, hierna: zwemlocaties).

Op grond van de Whvbz zijn nadere regels gegeven in het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (hierna: Bhvbz).

Geconstateerd is dat de inmiddels 45 jaar oude regelgeving op tal van punten verouderd is. Dat geldt met name voor het Bhvbz. De veroudering betreft zowel de algemene aanpak in het Bhvbz om zeer gedetailleerde voorschriften te stellen over de inrichting en exploitatie van zwembaden (in de meest ruime zin) als de inhoudelijke normstelling, die is achtergebleven bij nieuwe inzichten en ontwikkelingen in andere landen.

¹ Stb. 1969, 315.

² Stb. 1984, 470.

Het onderhavige besluit beoogt voor beide aspecten een moderniseringsslag te maken, mede met het oog op de inbouw ervan in de uitvoeringsregelgeving die op grond van de voorgenomen Omgevingswet zal worden vastgesteld. Daarbij is de algemene insteek nog steeds dat het ter bescherming van de hygiëne en veiligheid van zwemmers en baders wenselijk is regels te stellen om de risico's van zwemmen en baden zoveel mogelijk te beperken. Er wordt echter beter aangesloten bij de tendensen in de huidige regelgeving om daarbij meer verantwoordelijkheid en ruimte aan de houder (exploitant) van de badinrichting (hierna: houder) te geven en de regelgeving tot de doelen en randvoorwaarden te beperken. Dat is in dit geval met name de zorgplicht van de houder voor een hygiënisch en veilig zwembad waar de bezoekers met een gerust hart kunnen zwemmen en baden.

De kernelementen van de nieuwe aanpak in het Bhvbz zijn een analyse van de risico's voor de hygiëne en veiligheid en een daarop gebaseerd plan ter beheersing van die risico's, op te stellen en uit te voeren door de houder. De kwaliteit van water en lucht zijn daarvoor bepalende randvoorwaarden. Daarom zijn ook specifieke kwaliteitseisen voor water en lucht in de badinrichting gesteld die in de bijlage bij het besluit zijn opgenomen. Tot slot is in het onderhavige besluit rekening gehouden met de steeds verdergaande uitbreiding van het aanbod aan verschillende typen bassins in badinrichtingen. Er zijn daarom naast algemene voorschriften voor badinrichtingen ook specifieke voorschriften opgenomen voor een aantal bijzondere typen bassins.

Op Europees niveau is de EG-Zwemwaterrichtlijn³ vastgesteld. Deze richtlijn heeft alleen betrekking op zwemlocaties en niet op zwembaden. De richtlijn is mede geïmplementeerd met het Bhvbz. Daarbij is uitgangspunt geweest geen nationaal beleid te voeren. Er is daarom geen ruimte om de bepalingen van het Bhvbz ter implementatie van de zwemwaterrichtlijn, zo dat al wenselijk zou zijn, in de moderniseringsslag mee te nemen. Het onderhavige besluit heeft daarom geen betrekking op zwemlocaties maar alleen op badinrichtingen.

Relatie met de Omgevingswet

Een belangrijk aandachtspunt bij de herziening van de zwemwaterregelgeving is de integratie hiervan in de toekomstige Omgevingswet. In het wetsvoorstel voor de Omgevingswet zijn enkele artikelen opgenomen die specifiek betrekking hebben op zwemlocaties en op badinrichtingen. Die artikelen bevatten onder meer grondslagen voor nadere regeling van onderwerpen bij algemene maatregel van bestuur en in voorkomende gevallen bij ministeriële regeling.

De belangrijkste regels over zwemmen en baden worden op wetsniveau, in de Omgevingswet (Ow), vastgesteld. De regels die tot overheden zijn gericht, voornamelijk instructies die zijn bedoeld ter implementatie van de EG-zwemwaterrichtlijn, zijn opgenomen in hoofdstuk 2 Ow, de regels die tot de houders zijn gericht in hoofdstuk 4 Ow. Deze hoofdstukken bevatten grondslagen om de hoofdzaken van de uitvoeringsregels bij algemene maatregel van bestuur te stellen. Uitvoeringstechnische, administratieve en meet- en rekenvoorschriften zullen bij ministeriële regeling worden gesteld.

De inwerkingtreding van de Omgevingswet en de daarop gebaseerde uitvoeringsregelgeving zal naar verwachting pas in 2018 plaatsvinden. In de uitvoeringspraktijk bestaat echter de wens om de geactualiseerde regelgeving (zie paragraaf 2) al eerder in te voeren. Bovendien bestaat de wens om de totstandkoming van de regelgeving in het kader van de Omgevingswet niet te belasten met inhoudelijke discussies over specifieke regelgeving. De bestaande regelgeving dient bij voorkeur beleidsneutraal naar het stelsel van de Omgevingswet te kunnen overgaan. Daarom is besloten het Bhvbz al voorafgaand aan de Omgevingswet aan te passen. Dit is fase 1 van het traject voor de herziening van de zwemwaterregelgeving.

Fase 2 bestaat dan vervolgens uit het opstellen van regelgeving in het kader van de Omgevingswet. Het is dan dus de bedoeling dat het voorliggende besluit in de regelgeving op grond van de Omgevingswet kan worden ingepast zonder dat inhoudelijke wijzigingen nodig zijn die eerst nog uitgebreid met andere overheden en stakeholders moeten worden besproken. Daarbij wordt wel opgemerkt dat in verband met de huidige uitvoeringspraktijk er in het onderhavige wijzigingsbesluit voor gekozen is om de rol van de provincie (gedeputeerde staten) als

³ Richtlijn 2006/7/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 15 februari 2006 betreffende het beheer van de zwemwaterkwaliteit en tot intrekking van Richtlijn 76/160/EEG (PbEU L 64).

bevoegd gezag voor badinrichtingen te continueren. Bij het opstellen van regelgeving voor badinrichtingen op grond van de Omgevingswet zal dit aspect nader verkend en besproken worden.

In fase 2 zal de aandacht zich verder specifiek richten op enige aanpassing van de regelgeving voor zwemlocaties, binnen de kaders die de EG-Zwemwaterrichtlijn daarbij stelt. Onder meer is het daarbij de bedoeling om voor alle zwemlocaties een houder aan te wijzen, die – afhankelijk van de lokale situatie – verantwoordelijk wordt voor het nemen van bepaalde maatregelen ten behoeve van de bescherming van de hygiëne en veiligheid van de bezoekers. Hoofdstuk IV van het Bhvzbz (over badinrichtingen in oppervlaktewater) zal dan kunnen vervallen.

Leeswijzer

Paragraaf 2 van deze toelichting gaat nader in op de aanleiding voor de herziening van het Bhvzbz. Paragraaf 3 geeft de hoofdlijnen van het wijzigingsbesluit weer. Paragraaf 4 beschrijft de verhouding tot bestaande regelgeving. Paragraaf 5 gaat in op de uitvoering en handhaving van het wijzigingsbesluit en paragraaf 6 belicht de gevolgen hiervan. Paragraaf 7 geeft een overzicht van adviezen en reacties die ten behoeve van het wijzigingsbesluit zijn ontvangen. In de paragrafen 8 en 9 wordt komen achtereenvolgens de evaluatie van het wijzigingsbesluit aan de orde en de inwerkingtreding en het overgangsrecht. Vervolgens zijn de artikelen afzonderlijk toegelicht.

2. Aanleiding, doel en sturingsfilosofie

2.1 Aanleiding

Aan baden en zwemmen in badinrichtingen kunnen risico's zijn verbonden voor de hygiëne en de veiligheid van de bezoekers. In het rapport "Risicoanalyse badinrichtingen en zwemlocaties ten behoeve van de Zwemwaterwet" geeft het COT Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement hiervan een overzicht.⁴ Om deze risico's zo goed mogelijk te beheersen is onder meer regelgeving nodig.

De bestaande regelgeving voor baden en zwemmen in badinrichtingen, met name het Bhvzbz, beantwoordde niet meer aan de eisen van deze tijd.

Het Bhvzbz was gebaseerd op een sturingsfilosofie waarbij de overheid gedetailleerd aan de houder voorschreef hoe hij zijn badinrichting moest inrichten en welke maatregelen hij moest treffen om een hygiënische en veilige situatie te verwezenlijken. In de moderne sturingsfilosofie stelt de overheid de doelen en randvoorwaarden en laat zij de keuze van de middelen om het doel te bereiken zoveel mogelijk bij de houder. Daarmee wordt ook ruimte geboden om maatregelen toe te spitsen op de specifieke situatie in de badinrichting en om in algemene zin innovatie te stimuleren. Dit kan positieve effecten hebben voor zowel de economie als het milieu, door bijvoorbeeld een verminderd gebruik van water, chemicaliën en energie.

Daarnaast waren er binnen de zwembadbranche ontwikkelingen naar zelfregulering (zoals het Keurmerk Veilig en Schoon) waarmee in het Bhvzbz nog geen rekening was gehouden. Bovendien vinden op zwembadgebied op internationaal en nationaal niveau normalisatie-activiteiten plaats, die in het Bhvzbz evenmin een plek hadden gekregen.

Ook de reikwijdte van het Bhvzbz behoefde aanpassing. Zo bestonden bepaalde voorzieningen die in het Bhvzbz waren geregeld, in praktijk niet meer en was het Bhvzbz lastig toepasbaar op bepaalde moderne voorzieningen, zoals zwemvijvers en fish spa's.

Ook was het Bhvzbz gebaseerd op inmiddels sterk verouderde inzichten inzake kwaliteitseisen voor bad- en zwemwater. Daardoor moesten metingen worden gedaan die voor de bescherming van de hygiëne van de bezoekers en voor procesvoering in de badinrichting weinig zinvol meer waren, en waren omgekeerd metingen die naar de huidige inzichten wél relevant zijn, niet voorgeschreven. Daarnaast bestond er behoefte aan kwaliteitseisen voor de lucht in overdekte badinrichtingen. Binnenbaden hebben namelijk een afgesloten atmosfeer waarbij de lucht (re)circuleert en waarbij het onvoldoende ventileren (of te veel recirculeren) een negatieve invloed op de luchtkwaliteit

⁴ Het rapport is te vinden op www.rijksoverheid.nl. In het rapport ligt de focus vooral op fysieke veiligheid en verdrinking, en minder op de chemische veiligheid.

heeft. Deze eisen zijn uit een oogpunt van hygiëne strikt noodzakelijk, zoals artikel 3, tweede lid, Whvbz, dat hiervoor de wettelijke delegatiegrondslag vormt, vereist.

Tot slot behoeften ook de structuur van het Bhvbz en de daarin gehanteerde begrippen op een aantal punten verduidelijking.

Dit alles vormde de aanleiding om het Bhvbz voor badinrichtingen geheel te herzien door in het bijzonder het oude hoofdstuk II door een nieuw hoofdstuk te vervangen. Zoals al werd opgemerkt, heeft deze herziening geen betrekking op zwemlocaties, omdat die in fase 2 (regulering in het kader van de Omgevingswet) specifieke aandacht zullen krijgen.

2.2 Doel

In de eerste plaats heeft de onderhavige wijziging van het Bhvbz tot doel om, uitgaande van een moderne sturingsfilosofie, de risico's voor de hygiëne en veiligheid van bezoekers van badinrichtingen minstens zo goed te beschermen als op basis van het oude Bhvbz mogelijk was. Daarbij wordt er een groter beroep gedaan op de kennis en kunde van de houder, dan wel op diens verantwoordelijkheid om zich de benodigde kennis en kunde eigen te maken dan wel deze in te huren. De houder krijgt, in de vorm van een wettelijke zorgplicht, de verantwoordelijkheid ervoor te zorgen dat zijn badinrichting hygiënisch en veilig is voor de bezoekers. Als onderdeel van de uitvoering van deze zorgplicht moet hij een analyse (laten) maken van de risico's voor de hygiëne en veiligheid van de bezoekers, alsmede een beheersplan opstellen en uitvoeren waarin maatregelen zijn opgenomen om de geconstateerde risico's het hoofd te bieden. Hier staat tegenover dat de houder meer vrijheid krijgt om zelf te bepalen, desgewenst met gebruikmaking van innovatieve technieken en inzichten, welke maatregelen hij neemt om de hygiëne en veiligheid in de badinrichting te waarborgen.

In de tweede plaats heeft de onderhavige wijziging van het Bhvbz tot doel om de verouderde voorschriften inzake de waterkwaliteit te vervangen. De parameters en daarbij behorende parameterwaarden waren sinds 1984 nagenoeg ongewijzigd gebleven en schoten vanuit de huidige inzichten inzake gezondheidsbescherming (zowel microbiologisch als chemisch) op een aantal punten tekort. Daarbij is van belang dat chemische stoffen (zoals bepaalde chloorverbindingen) soms pas op lange termijn een gezondheidseffect hebben en dat in de tussentijd veel mensen daaraan kunnen zijn blootgesteld. Voorts is van belang dat microbiologische verontreinigingen van het water weliswaar relatief snel tot ziektegevallen kunnen leiden, maar dat die gevallen dikwijls niet worden herleid tot het zwem- en badwater in een bepaalde badinrichting. Daardoor kunnen over langere tijd besmettingen plaatsvinden als het water niet periodiek op relevante parameters wordt onderzocht. Uit preventief oogpunt is het daarom van groot belang om adequate parameters te hanteren en overbodige parameters te schrappen of te vervangen door kwaliteitseisen en meetvoorschriften die betere waarborgen geven voor de hygiëne en veiligheid van bezoekers in de badinrichting.

In de derde plaats is het wenselijk gebleken eisen aan de luchtkwaliteit in overdekte badinrichtingen te stellen teneinde de hygiëne van de badinrichting voor de bezoekers te waarborgen.

In de vierde plaats heeft de onderhavige wijziging van het Bhvbz tot doel om de regels te verbeteren en te vereenvoudigen en met name de verdeling van verantwoordelijkheden tussen de houder en de overheid te verduidelijken.

2.3 Verdeling van verantwoordelijkheden

Uitgangspunt is dat de houder, degene die de badinrichting voor bezoekers openstelt, via de exploitatie van zijn inrichting de meest directe invloed heeft op de hygiëne en veiligheid van de bezoekers en daarom in hoofdzaak de verantwoordelijkheid hiervoor draagt. Met het oog hierop is in het onderhavige besluit, zoals al werd opgemerkt, voor de houder een algemene zorgplicht opgenomen om in zijn badinrichting de hygiëne en de veiligheid van de bezoekers te waarborgen. Doordat gedetailleerde middelvoorschriften worden vervangen door doelvoorschriften krijgt de houder meer ruimte om door aanwending van de nieuwste technologieën en inzichten zuinig gebruik te maken van water, chemicaliën en energie. Dit kan bijdragen aan kostenbeheersing bij de exploitatie van de badinrichting.

Daarnaast is uitgangspunt dat de bescherming van de hygiëne en de veiligheid van de bezoekers van openbare en semi-openbare badinrichtingen een publiek belang is, dat ook in de toekomst overheidsinterventie noodzakelijk maakt. Daartoe stelt de overheid de nodige regels op ter bescherming van de hygiëne en de veiligheid van de bezoekers van dergelijke badinrichtingen en ziet zij toe op de naleving van die regels door de houders van de badinrichtingen en treedt zij zo nodig handhavend op.

De regels moeten volgens de huidige sturingsfilosofie aan de houder vrijheid geven om zelf te bepalen op welke wijze hij aan zijn zorgplicht voor de hygiëne en de veiligheid van de bezoekers van zijn badinrichting inhoud wil geven en een zuinige exploitatie van zijn badinrichting denkt te kunnen bereiken.

De regelgeving is gericht op het bereiken en behouden van een basisbeschermingsniveau. Absolute uitsluiting van risico's is onmogelijk. Het gaat om beheersing van risico's op een acceptabel niveau. Regelgeving is het beste instrument om van overheidswege het basisbeschermingsniveau te waarborgen. Privaatrechtelijke overeenkomsten tussen exploitanten en overheid bieden hiervoor minder waarborgen en bovendien brengen zij veel administratieve en bestuurlijke lasten en kosten mee. De regelgeving is gericht op het treffen van preventieve maatregelen, omdat dit beter dan corrigerend optreden achteraf beantwoordt aan de doelstelling van het overheidsingrijpen om de hygiëne en de veiligheid van de bezoekers te garanderen.

Er bestaat geen Europese regelgeving die betrekking heeft op badinrichtingen (de EG-Zwemwaternorm richtlijn ziet op zwemlocaties).

Voor bepaalde aspecten van de hygiëne en veiligheid van badinrichtingen is particuliere 'regelgeving' vastgesteld, zowel op nationaal als internationaal niveau, bijvoorbeeld de door de NEN⁵ en de Fina⁶ vastgestelde normen.

Ook de bezoekers hebben verwachtingen en verantwoordelijkheden. Zij mogen verwachten dat de badinrichting hygiënisch en veilig is. Zij kunnen er echter ook op worden aangesproken dat zij het zwemwater niet onnodig verontreinigen of onveilige situaties veroorzaken. Zij hebben deze verantwoordelijkheid zowel voor zichzelf als naar andere bezoekers. Bij het kopen van een toegangsbewijs gaat voor bezoekers een aantal algemene voorwaarden en huisregels gelden. De houder ziet toe op de naleving van deze regels en kan bezoekers aanspreken op hun wangedrag of ondoordacht gedrag. Dit biedt de mogelijkheid van maatwerk en flexibiliteit waarmee kan worden ingespeeld op de omstandigheden binnen de badinrichting. Dit is de reden dat in de regelgeving alleen voorschriften zijn opgenomen voor de houder. Dit betekent niet dat voor de bezoekers geen regels gelden. Het gedrag van bezoekers leent zich echter beter voor regulering via de huisregels van de badinrichting en via het burgerlijke recht. De huisregels kunnen ook de vorm aannemen van algemene voorwaarden in de zin van het Burgerlijk Wetboek. De houder heeft het in zijn macht om hen op hun wangedrag of ondoordacht gedrag aan te spreken en daaraan een eind te maken.

Bezoekers kunnen overigens niet (in alle situaties) op dezelfde wijze worden benaderd. Zo hebben ouders dan wel begeleiders een bijzondere verantwoordelijkheid voor "hun" badende en zwemmende kinderen of andere personen die aan hun zorg zijn toevertrouwd. Die verantwoordelijkheid kan mede inhouden dat zij waakzaam zijn in verband met het risico op verdrinking of het ontstaan van gevaarlijke situaties.

Een vereniging die buiten de reguliere openingstijden van de badinrichting gebruik maakt zonder dat het (gebruikelijke) personeel van de badinrichting aanwezig is, draagt ook een bijzondere verantwoordelijkheid voor de gang van zaken tijdens dat gebruik. De houder moet nagaan of het in een dergelijke situatie verantwoord is dat de vereniging zonder aanwezigheid van zijn (gebruikelijke) personeel van de badinrichting gebruik maakt. Daartoe moet hij een inschatting maken of de gebruikers voldoende kennis en ervaring hebben en moet hij de verantwoordelijkheid voor de gang van zaken contractueel voldoende vastleggen. Ook moeten de nodige middelen om onhygiënische of onveilige situaties het hoofd te bieden aanwezig en bereikbaar zijn en moet de gebruiker de kennis en kunde hebben hoe hij in dergelijke situaties moet optreden en hoe hij met de hulp- en reddingsmiddelen moet omgaan.

Al dit soort aspecten, die voor de hygiëne en veiligheid van de bezoekers van de badinrichting uiteraard zeer relevant zijn, vormen geen onderwerp van het onderhavige besluit. Het besluit

⁵ NEN is de afkorting van *N*ederl*an*dse *N*orm en is tevens de naam van het samenwerkingsverband van het Nederlands Normalisatie-instituut en de Stichting NEC (gespecialiseerd in de normalisatie van [elektrotechniek](#) en [ICT](#))

⁶ De *F*édération *I*nternationale de *N*atation (FINA) is de overkoepelende internationale zwembond.

beoogt dus niet om verandering te brengen in de rechtssituatie van de houder en de bezoekers over en weer. De nieuwe sturingsfilosofie in dit besluit ziet alleen op de verhouding tussen de houder en de overheid in relatie tot de aan hen gezamenlijk toevertrouwde zorg voor de hygiëne en veiligheid van de bezoekers die gebruik maken van openbare en semi-openbare badinrichtingen. In die filosofie rust op de houder de taak om het gedrag van de bezoekers van zijn badinrichting in goede banen te leiden en zijn de bezoekers door de houder en de medebezoekers aanspreekbaar op hun eigen gedrag en dat van de aan hun zorg toevertrouwde personen.

3. Hoofdpijnen van het besluit

Hieronder wordt ingegaan op de hoofdpijnen van het wijzigingsbesluit.

3.1 Reikwijdte, doel en belanghebbenden

Het onderhavige besluit omvat uitsluitend wijzigingen van de regels voor openbare en semi-openbare badinrichtingen (niet zijnde zwemlocaties).

Een badinrichting omvat niet alleen het water waarin gebaad of gezwommen wordt, maar ook de daarmee samenhangende voorzieningen in de nabije omgeving van het water, zoals grasvelden, perrons, douches en kleedhokjes. Dit was in het oude Bhvzbz ook al zo.

Doel van het Bhvzbz blijft de bescherming van de hygiëne en de veiligheid van de bezoekers van badinrichtingen. Dit houdt onder meer in dat overdracht van ziekten, blootstelling aan toxische stoffen en letsel zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Er zijn voorschriften gesteld over de kwaliteit van het bad- en zwemwater en voor het eerst in het Bhvzbz, ook de kwaliteit van de lucht in overdekte badinrichtingen, alsmede de risicoanalyse en het beheersplan met maatregelen om de gesignaleerde risico's het hoofd te bieden.

Het onderhavige besluit heeft gevolgen voor de volgende belanghebbenden:

- houders van openbare en semi-openbare badinrichtingen (niet zijnde zwemlocaties);
- bestuursorganen: de provincies (in hun rol van uitvoerder, toezichthouder en handhaver) en gemeenten (in hun rol van eigenaar/exploitant).

De Minister van Infrastructuur en Milieu is in algemene zin verantwoordelijk voor de regelgeving. Voor de bezoekers van de badinrichtingen brengt het besluit geen directe veranderingen mee.

3.2 Instrumenten

Het nieuwe Hoofdstuk II (Badinrichtingen) is de kern van dit besluit.

Nieuw in het Bhvzbz is de zorgplicht van de houder, opgenomen in artikel 3 als onderdeel van de algemene paragraaf (paragraaf 1) van hoofdstuk II. De zorgplicht is het kader voor de andere, hierna te bespreken, verplichtingen van de houder tot opstelling van een risicoanalyse en opstelling en uitvoering van een beheersplan, waarin maatregelen ter beheersing van de gesignaleerde risico's zijn opgenomen. Op de zorgplicht zal uitgebreider worden ingegaan in paragraaf 3.3. Paragraaf 1 bevat voorts de algemene voorschriften voor de 'reguliere zwembaden'. Dit zijn badinrichtingen met een of meer circulatiebassins, waarbij minstens één bassin dieper is dan 0,50 meter en een oppervlakte heeft van 2 vierkante meter of meer.

Artikel 4 bevat de eisen waaraan de waterkwaliteit moet voldoen. Daarnaast gelden voor zwembaden in overdekte badinrichtingen ook eisen voor de kwaliteit van de lucht (artikel 6).

Teneinde te controleren of de kwaliteit van het water en de lucht aan de eisen voldoet, zijn in artikel 5 voorschriften opgenomen over de wijze waarop de kwaliteit van het water moet worden onderzocht en zijn in artikel 6, tweede lid, deze eisen van overeenkomstige toepassing verklaard op het onderzoek van de luchtkwaliteit.

Artikel 7 verplicht de houder tot uitvoering van een analyse, waarin de risico's voor de hygiëne en veiligheid van de bezoekers van zijn badinrichting inzichtelijk worden gemaakt (de 'risicoanalyse'). De houder moet voorts in een 'beheersplan' de nodige maatregelen vastleggen ter voorkoming en beperking ('beheersing') van de risico's die zich blijken de risicoanalyse in zijn badinrichting kunnen voordoen. Deze aanpak biedt de houder de mogelijkheid om de maatregelen te nemen die voor zijn situatie het meest zinvol, effectief en economisch zijn. In bijlage II bij dit besluit worden de aspecten genoemd waaraan de houder in de risicoanalyse en het daarop gebaseerde

beheersplan in ieder geval aandacht moet besteden. Een houder kan de risicoanalyse en het beheersplan afzonderlijk opstellen, maar hij mag de risicoanalyse en het beheersplan ook integreren in een ander onderzoek of plan, bijvoorbeeld een al bestaand systeem van RI&E/kwaliteitszorg. Er worden in het besluit namelijk geen vormvereisten aan de analyse en het plan gesteld.

De houder moet ervoor zorgen dat de vastgelegde maatregelen ook worden uitgevoerd en daarvan moet hij ook verslag leggen. De risicoanalyse en het beheersplan moeten actueel worden gehouden. Zij moeten altijd door de toezichthouder kunnen worden geraadpleegd, doordat zij in de badinrichting aanwezig worden gehouden of digitaal beschikbaar worden gesteld.

Paragraaf 2 van Hoofdstuk II van het besluit bevat voorschriften voor bijzondere typen bassins in badinrichtingen, te weten:

- ondiepe bassins van ten hoogste 50 centimeter diep, waaronder peuterspeelbaden (artikel 8);
- bassins met een helofytenfilter, oftewel zwemvijvers (artikel 9);
- bassins met een verhoogd zoutgehalte, waaronder floating tanks (artikel 10);
- bassins met eenmalig gebruik van water (artikel 11);
- bassins met vissen, ook wel fish spa's genoemd (artikel 12);
- doorstroomde bassins (artikel 13).

3.3 Zorgplicht

In artikel 3 is voor de houders van badinrichtingen een zorgplicht opgenomen. Deze komt er kort gezegd op neer dat de houder zijn badinrichting hygiënisch en veilig moet houden, ter bescherming van de hygiëne en de veiligheid van de bezoekers. De context van deze verplichting is al in paragraaf 2.3 geschetst.

Het is het wenselijk om in het besluit een zorgplicht op te nemen, omdat veel inhoudelijke middelvoorschriften uit het Bhvzbz zijn geschrapt. De zorgplicht legt een inhoudelijke norm als grondslag onder het Bhvzbz, waarvan de kernbepalingen, behoudens kwaliteitseisen voor water en lucht, verder vooral instrumentele verplichtingen behelzen, zoals de opstelling van een risicoanalyse en een beheersplan. Die verplichtingen operationaliseren in feite de zorgplicht, die de verplichtingen van de houder basaal omschrijft.

De invulling van de zorgplicht is afgeleid uit de artikelen 3 (hygiëne) en 4 (veiligheid) van de Whvzbz, die als belangrijkste wettelijke grondslagen voor het Bhvzbz dienen. Daarbij gelden twee aandachtspunten. Ten eerste kan de zorgplicht niet breder zijn dan de wettelijke grondslagen die de artikelen 3 en 4 bieden. Zo gaat het in artikel 4 bij veiligheid om de fysieke veiligheid en niet om de sociale veiligheid in de badinrichting. Op grond van de zorgplicht kan het bevoegd gezag of de bezoeker dus geen maatregelen verlangen om de sociale veiligheid te waarborgen, mogelijk wel op andere gronden. Ten tweede is het blijkens adviezen van de (Afdeling advisering van de) Raad van State wenselijk om zorgplichtbepalingen zoveel mogelijk te concretiseren⁷. Door het overnemen van de elementen die in de artikelen 3 en 4 van de Whvzbz zijn genoemd, is aan beide aandachtspunten voor de zorgplicht gevolg gegeven.

De zorgplicht is het inhoudelijke referentiepunt voor de analyse van de risico's voor de hygiëne en veiligheid van de bezoekers van de badinrichting die de houder moet uitvoeren, en het beheersplan dat de houder op grond van deze risicoanalyse moet opstellen en uitvoeren om deze risico's te beheersen. De houder mag, binnen de grenzen van de zorgplicht, zelf bepalen welke maatregelen hij neemt om aan de zorgplicht te voldoen. Het bevoegd gezag moet bij het toezicht en de handhaving deze vrijheid van de houder respecteren. In deze fase dient de zorgplicht vooral nog als vangnet indien onhygiënisch of onveilige situaties bestaan. Het toezicht en de handhaving richten zich dan vooral op de verplichting van de houder om het voor zijn badinrichting opgestelde beheersplan daadwerkelijk uit te voeren.

⁷ Zie bijvoorbeeld het advies van de Afdeling Advisering van de Raad van State over de ontwerp-Omgevingswet, Kamerstukken II 2013/14, 33962, nr. 4.

Indien het bevoegd gezag van mening is dat de zorgplicht niet is nageleefd, kan het op grond daarvan optreden, maar ook kan het bevoegd gezag de houder verzoeken om het beheersplan aan te passen en aanvullende maatregelen uit te voeren die nodig zijn om een hygiënische en veilige situatie in zijn badinrichting te waarborgen. Zo nodig kan het bevoegd gezag een dwangsom opleggen met het doel dat de houder zijn verplichtingen alsnog nakomt. De uitoefening van bestuursdwang lijkt in eerste instantie minder voor de hand te liggen, omdat de houder keuzevrijheid heeft hoe hij zijn zorgplicht invult. Bestuursdwang is echter toch niet uitgesloten, omdat de maatregelen die moeten worden getroffen om de hygiëne en veiligheid van de bezoekers van de badinrichting te verzekeren, in het door de houder opgestelde beheersplan zijn vastgelegd en daarmee vaststaat welke maatregelen de houder, met inachtneming van zijn keuzevrijheid, dient uit te voeren. Na de opstelling van het beheersplan is het keuzemoment voorbij en ligt in beginsel voldoende duidelijk vast welke maatregelen de houder in zijn badinrichting moet nemen. Daarom kan het bevoegd gezag, zonder voorbij te gaan aan de keuzevrijheid van de houder, bij wijze van bestuursdwang toch de nodige maatregelen nemen en de kosten daarvan verhalen op de houder. De Whvbz geeft het bevoegd gezag ook de mogelijkheid om de badinrichting in een uiterste geval te sluiten (artikel 11 Whvbz).

Wat betreft de inhoud van de zorgplicht is er een bandbreedte waarbinnen de houder in meer of mindere mate daaraan kan voldoen, zonder de grenzen van de zorgplicht evident te overschrijden. Er kan natuurlijk wel discussie over ontstaan. Stel dat op de vloer van een douche gladde tegels liggen en tegen de muur ruwe tegels zijn aangebracht, dan is duidelijk dat de zorgplicht is overtreden voor zowel het veiligheidsaspect als het hygiëneaspect. Over de mate waarin tegels al dan niet glad of ruw zijn, kan natuurlijk wel discussie ontstaan. Bij dit alles is uitgangspunt of de houder redelijkerwijs heeft gehandeld overeenkomstig de in badinrichtingen gangbare maatstaven.

Voor de bezoekers van een badinrichting biedt de zorgplicht een referentiepunt op grond waarvan hij van de houder mag verwachten dat de inrichting schoon en veilig is. Hieraan kan hij zo nodig refereren wanneer hij de houder volgens het burgerlijke recht aanspreekt of het bevoegd gezag verzoekt om handhavend op te treden.

De zorgplicht is ook strafrechtelijk handhaafbaar. De strafbaarstelling is niet geregeld in de Wet op de economische delicten, zoals bij de meeste andere milieuwetgeving, maar in de wet zelf, te weten in artikel 23, eerste lid, Whvbz. Hierin is bepaald dat een gedraging in strijd met het verbod, gesteld bij artikel 2 Whvbz, kan worden gestraft. Artikel 2 verbiedt de houder in zijn badinrichting gelegenheid te geven tot zwemmen of baden indien niet is voldaan aan de voorschriften krachtens de artikelen 3, 4 en 7 Whvbz. Het onderhavige besluit, waaronder de zorgplicht, is gebaseerd op de artikelen 3 en 4 Whvbz. De strafbaar gestelde feiten gelden volgens artikel 23, vierde lid, Whvbz als overtredingen.

4. Verhouding tot bestaande regelgeving

Het onderhavige besluit heeft betrekking op badinrichtingen (niet zijnde zwemlocaties). Er is geen Europese regelgeving met betrekking tot de veiligheid en hygiëne van de bezoekers van badinrichtingen. De EG Zwemwaterrichtlijn heeft betrekking op zwemlocaties. Die richtlijn is mede geïmplementeerd in het Bhvbz, maar het onderhavige besluit laat die bepalingen ongewijzigd, om redenen die al eerder zijn toegelicht.

Het Bhvbz heeft verschillende raakvlakken met andere nationale regelgeving, die ook relevant zijn voor het nieuwe hoofdstuk II van dit besluit

De Arbeidsomstandighedenwet richt zich op de bescherming van de gezondheid en de veiligheid van werknemers in de badinrichting. Het Bhvbz richt zich op de gezondheid en de veiligheid van de bezoekers van de badinrichting. Deze regelgeving kan elkaar versterken. De Arbeidsomstandighedenwet schrijft bijvoorbeeld voor dat het personeel bij de bediening van

werktuigen (zoals een beweegbare zwembadbodem) rekening moet houden met de veiligheid van de bezoekers.

Ook de Warenwet is relevant voor badinrichtingen. Zo vallen speeltoestellen onder het Warenwetbesluit veiligheid attractie- en speeltoestellen. Op de bereiding en verkoop van levensmiddelen is het Warenwetbesluit bereiding en behandeling van levensmiddelen van toepassing. Het onderhavige besluit heeft geen betrekking op situaties waarop de Warenwet van toepassing is.

De Woningwet beoogt de veiligheid van bouwwerken in badinrichtingen te verzekeren. Het onderhavige besluit bevat slechts enkele aanvullende voorschriften.

De Drinkwaterwet heeft betrekking op collectieve drinkwater- en warm tapwaterinstallaties in badinrichtingen, zoals douches. Op grond van die wet gelden onder meer voorschriften voor het legionellaveilig beheer van die installaties. Hierop is het onderhavige besluit niet van toepassing.

De Wet milieubeheer is van toepassing op de opslag en het gebruik van chemicaliën voor de desinfectie (of andere behandeling) van het water in badinrichtingen. Hierop is het onderhavige besluit niet van toepassing.

De Europese Biocidenverordening⁸ is van toepassing op de middelen voor desinfectie van het water in badinrichtingen, zoals natriumhypochloriet, zoutelektrolyse ofwel anodische oxidatie, en ozon. Deze middelen mogen alleen worden gebruikt indien zij zijn toegelaten door het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb). Daarnaast moet worden voldaan aan de in de toelating gestelde voorwaarden en voorschriften, die mede gericht zijn op bescherming van de gezondheid van de bezoekers van de badinrichtingen. De Biocidenverordening vervangt sinds 1 september 2013 de vergelijkbare bepalingen die waren opgenomen in de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Wgb).

Indien er aanwijzingen zijn dat een badinrichting de bron is van besmetting van een persoon met een infectieziekte, dan kan de burgemeester van de betrokken gemeente dan wel de voorzitter van de betrokken veiligheidsregio op grond van artikel 47 van de Wet publieke gezondheid (Wpg) daar een onderzoek instellen, een ontsmetting uitvoeren dan wel de badinrichting sluiten. Bij spray parks, splash parks en vergelijkbare speelelementen is vaak geen sprake van bassins om in te zwemmen of baden, waardoor ze niet onder de Whvbz vallen. Hierop kan de Wpg worden toegepast, eventueel in combinatie met de Gemeentewet.

Vanwege de rol van gedeputeerde staten als bevoegd gezag voor de toepassing van het Bhvbz is de Provinciewet eveneens van belang. Hierin is onder meer de bevoegdheid tot toepassing van bestuursdwang geregeld (artikel 122). Hierop is in paragraaf 3.3 al ingegaan.

Het Bhvbz geldt niet voor badinrichtingen in Caribisch Nederland (Bonaire, Sint Eustatius en Saba).

Op basis van de Wet volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieubeheer BES (Wet VROM BES)⁹ zal wel een aantal voorschriften gaan gelden voor badinrichtingen op die eilanden. Het betreft met name de artikelen 5.39 en 5.40 van de Wet VROM BES en de daarop te baseren voorschriften. Die bepalingen zijn op dit moment nog niet in werking getreden. De regelgeving is vrij rudimentair, wat ermee samenhangt dat voor badinrichtingen op Caribisch Nederland nooit eerder voorschriften hebben gegolden. Het gaan voldoen aan de voorschriften moet dan ook worden beschouwd als een eerste stap in een traject om de borging van hygiëne en veiligheid van badinrichtingen op deze eilanden te verbeteren.

⁸ Verordening (EU) Nr. 528/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2012 betreffende het op de markt aanbieden en het gebruik van biociden (Pb EU 2012, L167).

⁹ Stb. 2012, nr. 27, deels op 1 juli 2012 in werking getreden (Stb. 2012, 232).

In de normenserie NEN-EN 13451 zijn Europese veiligheidseisen opgenomen die gelden voor verschillende zwembadvoorzieningen en NEN-EN 15288 bevat veiligheidseisen voor het ontwerp en beheer van zwembaden. Deze kunnen voor de houder een maatstaf vormen bij zowel het uitvoeren van een risicoanalyse als het opstellen van het beheersplan.

5. Uitvoering en handhaving

Met de uitvoering van de Whvbz en het Bhvbz zijn gedeputeerde staten belast.

Voor badinrichtingen houdt dit in dat gedeputeerde staten een registratie bijhouden van in hun provincie aanwezige badinrichtingen, ontheffing kunnen verlenen van een aantal wettelijke voorschriften, nadere voorschriften kunnen stellen en aan de houder een last tot sluiting kunnen geven.

Tevens wijzen gedeputeerde staten de ambtenaren aan die zijn belast met het toezicht op de naleving van de Whvbz.

Als gevolg van de nieuwe sturingsfilosofie die aan het onderhavige besluit ten grondslag ligt, verandert ook de aard van het toezicht. Teneinde het toezicht in Nederland zo uniform en eenduidig mogelijk uit te voeren, is het van groot belang dat er een goede en intensieve afstemming tussen provincies plaatsvindt. Daarbij kan het IPO-Deskundigenberaad Zwemwater (DBZ) een belangrijke rol spelen.

Daar waar de toezichthouder in de oude situatie met name controleerde of aan de middelvoorschriften werd voldaan, zal hij in de nieuwe situatie vooral toetsen of een houder bij zijn risicoanalyse aan alle relevante aspecten aandacht heeft besteed, op grond hiervan de juiste afwegingen heeft gemaakt bij het opstellen van een beheersplan waarin de te treffen maatregelen zijn opgenomen, die maatregelen vervolgens ook heeft uitgevoerd en de risicoanalyse en het beheersplan actueel heeft gehouden. Anders dan in het oude Bhvbz wordt van de toezichthouder vooral verwacht dat hij beoordeelt of een houder voldoende blijkt geeft van risicobewust en verantwoordelijk handelen. Als maatstaf hierbij dient in beginsel de invulling die de houder in zijn risicoanalyse en beheersplan aan de zorgplicht van artikel 3 van het Bhvbz heeft gegeven. Wanneer er volgens de toezichthouder zaken ontbreken of mis zijn, waardoor de houder zijns inziens onvoldoende van zijn zorgplicht heeft gekwetend, zal hij de houder daarover eerst informeren, zodat deze daarmee bij zijn aanpak in het vervolg rekening kan houden. Zo nodig kan het bevoegd gezag bestuursrechtelijk handhavend optreden of bij het OM strafrechtelijke handhaving aanklaarten. De houder geniet uiteraard rechtsbescherming, zodat desnoods de rechter zich kan uitspreken of de houder binnen redelijke grenzen van zijn zorgplicht de bepalingen van het Bhvbz voldoende heeft nageleefd.

6. Gevolgen

6.1 Deregulering

Met het onderhavige besluit vervallen een groot aantal bepalingen van het Bhvbz, waarvoor deels nieuwe bepalingen in de plaats komen die globaler van aard zijn en de houder van badinrichtingen meer keuzevrijheid geven om het reilen en zeilen van zijn badinrichting te bepalen. Het Bhvbz is hierdoor eenvoudiger en beter leesbaar geworden.

6.2 Overheidslasten

SIRA consulting heeft in het rapport Toetsing lasten Zwemwaterregelgeving¹⁰ een berekening gedaan van de lasten voor de overheid. De jaarlijkse extra uitvoeringslasten voor de overheid (in

¹⁰ SIRA, Rapport 'Toetsing lasten Zwemwaterregelgeving – Inzicht in de wijze waarop de regeldruk verandert door de wijziging van de zwemwaterregelgeving', te vinden op www.internetconsultatie.nl

casu de provincies) zijn becijferd op 170.600 euro ofwel een toename van 3,9 % (voor heel Nederland). Deze toename wordt veroorzaakt door de extra tijd die nodig is voor het doornemen van de risicoanalyse en de parameters voor water- en luchtkwaliteit. Van een toename van de jaarlijkse interbestuurlijke lasten is volgens SIRA geen sprake.

De eenmalige extra uitvoeringslasten voor de provincies zijn becijferd op 530.723 euro (voor heel Nederland). Over de dekking van deze lasten vindt momenteel nog overleg plaats.

6.3 Effecten voor het bedrijfsleven

In het SIRA-rapport zijn de jaarlijkse extra administratieve lasten voor de houders van badinrichtingen becijferd op 5.117.700 euro, ofwel een toename van 58% ten opzichte van de huidige administratieve lasten. Het grootste deel van de toename (92%) wordt veroorzaakt door hogere meetkosten die verband houden met nieuwe parameters van de water- en luchtkwaliteit die enkele verouderde paramaters vervangen en naar de huidige inzichten een beter beeld geven van de hygiëne en veiligheid in de badinrichting. Deze kosten zijn dus het gevolg van de wens om het beschermingsniveau van het Bhvz naar een eigentijds niveau te tillen, zoals ook in enkele andere landen bestaat. De cijfers zijn gebaseerd op een conceptversie (d.d. 27 september 2013) van het rapport 'Kosteneffecten kwaliteitseisen (water en lucht) in de voorgestelde herziening regelgeving Bhvz' van Pool Water Treatment (PWT).

Volgens het SIRA-rapport liggen de berekende extra meetkosten per badinrichting tussen 1060 euro en 2692 euro per jaar.

Doelgroep	Aantal badinrichtingen	Extra meetkosten per badinrichting per jaar
Medisch en therapeutisch	299	1060 euro
Peuterbaden	246	1060
Openbaar	735	1876
Hotels en motels	147	1101
Campings en bungalowparken	520	1264
Sportscholen en zwemscholen	404	2284
Relaxgelegenheden	42	2284
Sauna's	232	2692

Op 21 augustus 2014 heeft PWT de definitieve versie van haar rapport uitgebracht¹¹, waarin de meetfrequenties ten opzichte van de conceptversie op een aantal punten verlaagd zijn. Daarmee zullen de meetkosten dus ook lager uitvallen dan in het SIRA-rapport is aangegeven.

De toename van de jaarlijkse administratieve lasten is voor het overige het gevolg van het periodiek bijhouden van de risicoanalyse en het beheersplan.

Volgens het PWT-rapport (waarop SIRA de kosten baseert die verband houden met de nieuwe kwaliteitseisen) kan een houder van een badinrichting die nu al volledig voldoet aan de voorschriften van het oude Bhvz zonder aanvullende technische maatregelen aan de nieuwe kwaliteitseisen voldoen. Omdat SIRA het volledig voldoen aan de wetgeving hanteert als

¹¹ PWT, Kosteneffecten kwaliteitseisen (water en lucht) in de voorgestelde herziening regelgeving Bhvz, herziene versie, te vinden op www.internetconsultatie.nl

uitgangspunt voor de "nul-meting", verwacht SIRA geen toename van de jaarlijkse nalevingskosten en toezichtlasten.

De eenmalige lasteneffecten zijn door SIRA landelijk berekend. Uitgaande van het door SIRA gehanteerde aantal van 2625 badinrichtingen, komen deze kosten per badinrichting op gemiddeld 2747 euro, bestaande uit kosten voor kennisname van de wijziging in de regelgeving en het opstellen van de risicoanalyse (2412 euro), investeringen naar aanleiding van de risicoanalyse en de verplichting ten aanzien van het vastzuigrisico (zie bijlage II, artikel 2, eerste lid, onder a, 1°, en artikel 3, tweede lid, onder b, 2°, en de toelichting daarop) (240 euro) en de extra tijd die gedurende de eerste 3 jaar nodig is in de contacten met de toezichthouder (totaal over 3 jaar: 95 euro).

Hoewel de bedrijven door de doelvoorschriften meer vrijheid hebben in het beheren van de badinrichting, zien zij volgens het SIRA-rapport geen directe vermindering van de kosten. Met name grotere bedrijven zien wel indirecte kostenvoordelen, maar die vallen buiten de kaders van de regeldruk. Kleinere bedrijven overwegen wel om minder maatregelen in te zetten dan op grond van het oude Bhvbx vereist waren, maar die maatregelen werden regelmatig al achterwege gelaten. Op papier leidt dit tot een vermindering van de regeldruk, maar in praktijk merken ze daar niets van. Wel biedt de nieuwe regelgeving volgens SIRA deze houders de mogelijkheid om de eerdere situatie geaccepteerd te krijgen, waardoor zij eventueel de kosten van de aanvullende maatregelen voorkomen.

Een kostenbesparing kan ook voortvloeien uit de mogelijkheid die het onderhavige besluit biedt om metingen van de water- en luchtkwaliteit die normaliter door de houder of het laboratorium moeten worden uitgevoerd, te vervangen door geautomatiseerde metingen (zie noot 1 onder de tabel in bijlage I).

De kostenbesparingen als gevolg van een verminderd water- en energieverbruik en efficiëntere inrichting en exploitatie van de badinrichting zullen van badinrichting tot badinrichting verschillen. Hierover zijn op dit moment nog geen uitspraken te doen. Daarom is in artikel III van dit besluit bepaald dat er een evaluatie komt waarin onder meer eventuele kostenvoordelen als gevolg van dit besluit in beeld zullen worden gebracht.

6.4 Effecten voor het milieu

Doordat in het onderhavige besluit meer wordt uitgegaan van doelvoorschriften, kan hierdoor meer ruimte ontstaan voor innovatieve ontwikkelingen die de doelmatige en zuinige exploitatie van badinrichtingen ten goede kunnen komen.

Op grond van het Bhvbx gold in badinrichtingen bijvoorbeeld het voorschrift om per bezoeker een bepaalde minimumhoeveelheid suppletiewater te gebruiken. Dit is water van drinkwaterkwaliteit, waaraan energie en desinfectiemiddelen (chemicaliën) worden toegevoegd. Als dit middelvoorschrift wordt vervangen door een doelvoorschrift, biedt dit in principe mogelijkheden om op een andere wijze dan het suppleren van water het doel (hygiënisch zwembadwater) te bereiken. Daardoor kunnen het verbruik van energie, chemicaliën en water worden verminderd. Economische en praktische voordelen gaan dan hand in hand met milieuvoordelen.

Op dit moment is geen inschatting van de milieuvoordelen te maken. Daarom zal dit eveneens worden onderzocht in de evaluatie die zal plaatsvinden op grond van artikel III van het onderhavige besluit.

6.5 Gevolgen voor de rechtshandhaving

Op grond van het oude Bhvbx werden slechts in zeer zeldzame gevallen rechtszaken gevoerd. Door voor badinrichtingen meer te gaan werken met doelvoorschriften, worden de voorschriften minder

gemakkelijk toetsbaar. Dit kan vaker leiden tot discussie tussen de houder en de toezichthouder en het vaker inschakelen van de rechter. Aan de andere kant heeft de houder meer keuzevrijheid en verantwoordelijkheid en zal er geen aanleiding bestaan voor handhaving van gedetailleerde voorschriften, zoals die in het oude Bhvbz waren opgenomen, indien de toezichthouder van oordeel is dat de hygiëne en veiligheid van de bezoekers voldoende zijn verzekerd. Of er aanleiding tot handhaving bestaat, hangt voorts af van de intensiteit van het toezicht en van de financiële situatie waarin badinrichtingen verkeren en die onterechte besparingen kan uitlokken. Hierdoor is het lastig om op dit moment al te stellige verwachtingen uit te spreken. De gevolgen voor de rechtshandhaving zijn niet meegenomen in het rapport van SIRA, omdat deze niet als administratieve lasten worden aangemerkt. Er is geen aanleiding om een significante toename van het aantal rechtszaken te verwachten. Daarom is dit niet als evaluatiepunt opgenomen in artikel III van het onderhavige besluit, maar indien daartoe toch aanleiding blijkt te bestaan kan het in de evaluatie uiteraard alsnog aan de orde komen.

In het kader van de handhaving van het Bhvbz is een aantal malen met succes de Bestuurlijke Strafbeschikking milieu (BSBm) ingezet. In de Feitenlijst die bij de Richtlijn BSBm behoort, zijn zwemwaterzaken opgenomen. Deze feitenlijst is gebaseerd op het oude besluit en wordt derhalve aangepast.

7. Advisering en consultatie

Vanaf het begin van het wetgevingsproject in 2009 heeft gedurende een lange periode geregeld uitvoerig overleg plaatsgevonden met de betrokken partijen, met name provincies, Rijkswaterstaat, de Unie van Waterschappen, gemeenten, de Vereniging Sport en Gemeenten (VSG), het Nationaal Platform Zwembaden (NPZ-NRZ), de Recron, Koninklijke Horeca Nederland, OSO (koepel van recreatieschappen), Sportfondsen Nederland, Optisport, de Koninklijke Nederlandse Zwembond (KNZB), Abvakabo FNV en Reddingsbrigade Nederland. Deze partijen waren ook betrokken bij de inventarisatie van een aantal zwemrisico's, die is uitgevoerd door het COT Instituut voor Veiligheid en Crisismanagement¹². Daarnaast heeft een expertgroep (vanuit universitaire en onderzoeksinstellingen, laboratoria, leveranciers, adviesbureaus, toezichthouders en exploitanten) adviezen uitgebracht over de eisen voor de water- en luchtkwaliteit in badinrichtingen¹³. In aanvulling daarop heeft het RIVM advies uitgebracht met betrekking tot onder meer de te gebruiken analysemethoden en specifieke baden zoals peuterspeelbaden en floating tanks¹⁴. Voor de fish spa's heeft het RIVM een afzonderlijk rapport uitgebracht¹⁵. In een vroege fase van het proces is door Bureau KLB een project uitgevoerd waarbij een representatieve groep van burgers is gevraagd wat ze van de overheid op het gebied van zwemwaterregelgeving verwachten. Ten behoeve van meer kwalitatieve informatie zijn er bovendien in het kader van dat onderzoek bijeenkomsten met focusgroepen georganiseerd¹⁶.

Over de voorschriften inzake zwemvijvers is de VHG (branchevereniging voor ondernemers in het groen) geconsulteerd, over de voorschriften inzake de fish spa's is Garra Rufa Nederland geraadpleegd.

Het onderhavige besluit is overeenkomstig de Code interbestuurlijke verhouding voor commentaar voorgelegd aan het Interprovinciaal Overleg en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Daarnaast heeft er een internetconsultatie van het ontwerp-besluit plaatsgevonden, die iedereen in de gelegenheid heeft gesteld zijn opmerkingen over het besluit te maken.

¹² COT, Rapport 'Risicoanalyse badinrichtingen en zwemlocaties ten behoeve van de Zwemwaterwet', te vinden op www.rijksoverheid.nl

¹³ Rapport 'Advies expertgroep Veilig en Gezond Zwemmen in de nieuwe wetgeving – Werkgroep van de Brancheorganisatie Zwembad-techniek (BoZt)', december 2012, te vinden op www.internetconsultatie.nl/zwembaden

¹⁴ RIVM, Rapport Normen en methoden voor kwaliteitsparameters in het te wijzigen Besluit hygiëne badinrichtingen en zwemgelegenheden, rapport 330405xxx/2014.

¹⁵ RIVM, Rapport 'Gezondheidsrisico's gerelateerd aan het gebruik van baden met garra-rufavissen' rapport 330471001/2013

¹⁶ KLB, Rapport 'Burgers over zwemwater - Rapport Burgerraadpleging bij de herziening van de Zwemwaterwet', te vinden op www.internetconsultatie.nl/zwembaden

Van de gelegenheid tot het inbrengen van commentaar is gebruik gemaakt door de Nederlandse normcommissie Zwembaden, Sportfondsen Nederland B.V., VHG Platform voor Natuurlijk Zwemwater, het IPO (Interprovinciaal overleg), de VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten), C-Mark, de heer Keuten, mevrouw Knoef-Vruggink, camping de Noetselerberg, Thermae 2000, een samenwerkingsverband van een drietal brancheverenigingen, een keurmerkverlenend instituut, twee campings, twee hotels, een laboratorium, een deskundige op gebied van de microbiologische zwemwaterkwaliteit, een deskundige op het gebied van de zwemwaterbehandeling, een groep legionelladeskundigen, een normalisatiedeskundige en een toezichthouder.

Een overzicht van alle reacties (deels geanonimiseerd) is te vinden op de website van de internetconsultatie.¹⁷

Daar is ook een uitgebreide ambtelijke reactie op de ontvangen reacties te vinden, gerangschikt naar de artikelen, bijlagen en nota van toelichting. Daarin komen alle reacties aan de orde. Tevens zijn op de website enkele relevante documenten met achtergrondinformatie gepubliceerd. Deze ambtelijke reactie is doorgesproken met de belangrijkste stakeholders, die ook al bij de voorbereiding van het ontwerp-besluit waren betrokken. Voorts heeft hierover enkele malen overleg plaatsgevonden met het IPO.

In algemene zin kan worden opgemerkt dat er in geen van de reacties is gepleit voor behoud van de aanpak in het oude Bhvbz, die kan worden gekenschetst als regulering door middel van gedetailleerde middelvoorschriften.

De redenen voor de oude aanpak en de uitgangspunten voor de nieuwe aanpak worden (h)erkend en onderschreven. De nieuwe aanpak is te kenschetsen als regulering door middel van globale doelvoorschriften (een zorgplicht met verplichting tot uitvoering van een risicoanalyse en opstelling en uitvoering van een beheersplan). Verschillende belangrijke stakeholders juichen de nieuwe aanpak in hun reactie uitdrukkelijk toe. Er zijn geen bezwaren gemaakt tegen de nieuwe aanpak als zodanig. Hierbij dient te worden bedacht dat de groep van stakeholders bij het Bhvbz zeer divers is en dat de stakeholders, naast het gemeenschappelijke belang van schone en veilige badinrichtingen dat zij allen onderstrepen, uiteenlopende belangen en verantwoordelijkheden hebben.

In de reacties is een groot aantal opmerkingen gemaakt, die zich vanwege hun zeer technische en gedetailleerde karakter niet lenen voor bespreking in deze paragraaf. Hiervoor wordt verwezen naar de ambtelijke reactie.

Hier worden daarom alleen de belangrijkste reacties besproken.

Op verzoek van het IPO is een verplichting opgenomen om gegevens over de water- en luchtkwaliteit maandelijks toe te zenden aan gedeputeerde staten.

De informatieplicht als zodanig vloeit al voort uit artikel 10a, derde lid, Whvbz, waarin is bepaald dat de uitkomsten van het in artikel 10a, eerste lid, Whvbz voorgeschreven onderzoek van de kwaliteit van het bad- en zwemwater ter kennis moeten worden gebracht van gedeputeerde staten. De toegevoegde waarde van de nieuwe bepaling is dat de termijn wordt aangegeven, waarop de gegevens uiterlijk moeten zijn verstrekt, zodat gedeputeerde staten ten behoeve van het toezicht over actuele gegevens beschikken. Artikel 10a, derde lid, Whvbz geeft namelijk niet aan wanneer deze melding moet worden gedaan, wat het IPO als een belangrijke beperking van de zin van de informatieplicht beschouwt. Artikel 10a, tweede lid, biedt de wettelijke grondslag om bij of krachtens algemene maatregel van bestuur terzake van het onderzoek nadere regels te stellen. Het geheel van de bepalingen van artikel 10a wordt aldus geïnterpreteerd dat de mogelijkheid die in het tweede lid wordt geboden, ook de informatieplicht ingevolge het derde lid omvat, omdat de plicht om de onderzoeksresultaten te verschaffen een specifiek, in de wet benoemd, element is van de uit het eerste lid voortvloeiende verplichting om onderzoek te verrichten. Vergelijkbare termijnstellingen voor het informeren van gedeputeerde staten waren ook al in het oude besluit opgenomen, namelijk voor legionella (artikel 2d Bhvbz) en voor bacteriële besmettingen (artikel 37 Bhvbz).

Artikel 2d uit het oude besluit is opgenomen in bijlage I, artikel 3, achtste lid. Het gaat dan om de directe melding van een overschrijding van de eisen voor de aanwezigheid van legionella in het water.

¹⁷ <http://www.internetconsultatie.nl/zwembaden>

Aan de tot plicht tot informeren en melden kan op digitale wijze worden voldaan, bijvoorbeeld door een e-mail te zenden of door via het Ondernemingsdossier of ander digitaal systeem aan de toezichthouder inzicht te bieden in de gegevens.

De nieuwe bepaling heeft geen betrekking op onderzoek inzake de luchtkwaliteit, omdat artikel 10a Whvbz alleen betrekking heeft op de waterkwaliteit.

Het opnemen van de nieuwe bepaling leidt niet tot extra lasten, omdat de informatieplicht als zodanig voortvloeit uit artikel 10a, derde lid, Whvbz. De bestaande verplichting houdt al in dat alle onderzoeksresultaten moeten worden gemeld. Volgens een redelijke interpretatie verplicht deze bepaling tot het geregeld verstrekken van de onderzoeksresultaten. De nieuwe bepaling geeft aan op welk tijdstip de gegevens uiterlijk moeten zijn verstrekt. Deze nadere regel geeft meer duidelijkheid over de precieze inhoud van de wettelijke informatieplicht.

Het IPO en andere insprekers verzoeken voorts om een verplichting tot registratie van incidenten, ongevallen en bijna ongevallen. De registratieverplichting zoals het IPO voorstaat, beoogt de houder van de badinrichting inzicht te bieden in mogelijke risico's voor de hygiëne en veiligheid in de badinrichting en verplicht hem, indien daartoe blijkt de geregistreerde informatie aanleiding bestaat, maatregelen te nemen zodat hij voldoet aan zijn zorgplicht ter zake die zijn opgenomen in artikel 3 Bhvbz (nieuw). De registratieverplichting is gebaseerd op de artikelen 3 en 4 Whvbz, die een wettelijke grondslag bieden om bij algemene maatregel van bestuur verplichtingen op te leggen ten behoeve van de hygiëne en de veiligheid van de bezoekers.

De nieuwe bepaling leidt niet tot extra lasten, omdat de registratieplicht een explicitering is van een element van de zorgplicht en ervan wordt uitgegaan dat de houder nu ook al incidenten en (bijna) ongevallen bijhoudt. Ervan uitgaande dat zij slechts bij uitzondering plaatsvinden, is dit overigens een geringe inspanning.

Het IPO was het niet eens met het regime voor losse peuterbaden (die geen onderdeel zijn van een badinrichting waarin ook bassins dieper dan 50 cm aanwezig zijn) dat veel minder waarborgen voor de hygiëne biedt dan het regime dat voor andere badinrichtingen geldt. Dit is aanleiding geweest om het regime aan te scherpen. Hierdoor kan ook worden tegemoetgekomen aan een van de andere belangrijkste kritiekpunten van het IPO. Bassins met stilstaand water brengen de grootste risico's op verontreiniging mee. Dergelijke bassins worden uitgefaseerd. Zij moeten uiterlijk binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van het wijzigingsbesluit buiten gebruik zijn gesteld. Daarna mogen alleen nog circulatiebassins en doorstroomde bassins aanwezig zijn. Daarnaast is de reikwijdte van de bepaling is uitgebreid naar alle losse baden met een diepte van ten hoogste 50 cm omdat er geen reden is onderscheid tussen deze baden te maken en hiervoor een verschillend regime in te voeren. Tevens zijn enkele bepalingen toegevoegd om te voorkomen dat het beschermingsniveau voor dergelijke bassins ver achter blijft bij het niveau dat voor anders bassins wordt geboden. Hierbij wordt ook aangetekend dat de bassins veelal worden gebruikt door personen die tot een kwetsbare categorie behoren, zoals peuters.

Tot slot is ook tegemoet gekomen aan het resterende belangrijkste kritiekpunt van het IPO, dat niet voor alle bijzondere bassins uitvoering van een risicoanalyse en opstelling en uitvoering van een beheersplan verplicht was gesteld. Hierdoor wordt voor alle bassins hetzelfde algemene beschermingsniveau geboden.

Met betrekking tot de opmerkingen van het IPO met betrekking tot stijging van de kosten voor het uitoefenen van toezicht door de provincies wordt verwezen naar paragraaf 6.2.

Koninklijke Horeca Nederland, RECRON en Sauna & Wellness Nederland hebben als belangrijkste kritiekpunt dat voor nut en noodzaak van de aanpassing van de oude set parameters geen sluitend bewijs is geleverd. Uitgangspunt van het beleid is dat normen van tijd tot tijd worden geëvalueerd en aangepast indien nieuwe informatie, voortschrijding van de techniek of ontwikkelingen in het buitenland daartoe aanleiding geven en dat niet wordt gewacht tot risico's voor de hygiëne of veiligheid werkelijkheid zijn geworden. Ter voorbereiding van dit besluit hebben deskundigen die door het ministerie zijn ingeschakeld zich, in overleg met stakeholders, uitgebreid over de nieuwe normstelling gebogen. De normstelling is gericht op reële risico's voor de hygiëne, ook met het oog op de kosten van monitoring en eventuele maatregelen. De nieuwe normen geven de huidige inzichten weer. Er is voldoende draagvlak voor de normen. Erkend moet worden dat het bieden van zwem- en badgelegenheid voor de houders die Koninklijk Horeca Nederland, RECRON en Sauna & Wellness Nederland doorgaans niet hun hoofdactiviteit is en dat daardoor de marges op deze voorziening smal kunnen zijn, maar dit kan geen reden zijn om op het punt van hygiëne en veiligheid onderscheid te maken tussen verschillende beschermingsniveaus voor badinrichtingen.

Daarom is voor alle badinrichtingen hetzelfde beschermingsniveau ingevoerd, waarmee Nederland ook in vergelijking tot omringende landen niet uit de pas loopt.

Genoemde organisaties verwachten dat door de verschuiving van middel- naar doelvoorschriften het "grijze gebied" wordt uitgebreid, met grotere kans op onduidelijkheid binnen de setting van een "claimcultuur". De branche ziet dit als een serieus risico. Het is volgens hen daarom van groot belang om tussen partijen nadere (procedurele) afspraken te maken.

De signalering van een claimcultuur wordt op dit moment niet herkend. Tijdens de voorbereiding van het ontwerp-besluit is verzocht om een uiteenzetting van ieders verantwoordelijkheden. Dit is gebeurd in paragraaf 2.3 van deze nota van toelichting over de verdeling van verantwoordelijkheden. De verantwoordelijkheden vloeien voort uit de algehele inrichting van ons rechtsstelsel en zijn niet specifiek voor de Whvbz en het Bhvbz, die op dit punt geen afwijkende bepalingen kennen. Het ontwerp-besluit brengt hierin geen verandering, behalve dat de verplichtingen die uit de voorschriften voortvloeien minder gedetailleerd omschreven zijn. Dit was echter de doelstelling van het besluit, die op zichzelf ook door de brancheorganisaties wordt onderschreven.

De zwembadbranche onderstreept het belang van begeleidende activiteiten die nodig zijn om de nieuwe aanpak goed in praktijk te brengen. Dit wordt zeker onderschreven. Nieuwe regelgeving is maar een van de elementen van het beleid. Daarnaast worden tal van andere activiteiten ontplooid, overigens grotendeels niet door de overheid maar door de stakeholders, waar, zeker ook in de nieuwe aanpak, zoals zij ook zelf erkennen, de belangrijkste verantwoordelijkheid ligt om te zorgen voor schone en veilige badinrichtingen.

Vervolgens wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste wijzigingen die naar aanleiding van de internetconsultatie in het ontwerp-besluit zijn aangebracht. De redenen hiervan zijn in het voorgaande al toegelicht. Hieronder wordt geen melding gemaakt van tekstuele wijzigingen waarmee zonder wezenlijke inhoudelijke verandering is beoogd, de bedoeling van enkele bepalingen te verduidelijken.

1. Er is een omschrijving van het begrip 'bassin' opgenomen (artikel 1 Bhvbz).
2. Voor aanvulling van het water in het bassin mag nu ook spoelwater worden hergebruikt (artikel 4 Bhvbz).
3. Het gebruik van cyaanuurzuur is nu toegestaan in uitzonderlijke situaties waarin de goede werking van het toegepaste desinfectiemiddel anders niet kan worden gewaarborgd (artikel 5 Bhvbz).
4. Er is een verplichting opgenomen om de gegevens over de waterkwaliteit elke maand voor de 15^e dag aan het bevoegd gezag te melden (artikel 5 Bhvbz).
5. De bepaling om gegevens in de inrichting te bewaren is geschrapt (artikel 5 Bhvbz).
6. Er is een verplichting opgenomen om incidenten en (bijna) ongevallen te registreren (artikel 7 Bhvbz).
7. Het regime voor losse peuterbaden is aangescherpt (artikel 8 Bhvbz).
8. Het regime voor losse peuterbaden is verbreed tot alle losse baden met een diepte van ten hoogste 50 cm (artikel 8 Bhvbz).
9. Er is een bepaling toegevoegd dat losse baden met een diepte van ten hoogste 50 cm na vijf jaar uit gebruik moeten zijn genomen, indien sprake is van stilstaand water.
10. De uitzondering die voor enkele bijzondere bassins was opgenomen met betrekking tot de verplichting ingevolge artikel 7 Bhvbz om een risicoanalyse te maken en een beheersplan op te stellen en uit te voeren teneinde risico's voor de hygiëne en veiligheid in de badinrichting tegen te gaan, is komen te vervallen (artikelen 11, 12 en 13 Bhvbz).
11. Aanpassing van het overgangsrecht (artikel II).

In de nota van toelichting zijn wijzigingen en aanvullingen aangebracht die allereerst verband houden met de wijzigingen in het ontwerp-besluit die in het voorgaande zijn opgesomd en voorts redactionele aanpassingen en verduidelijkingen betreffen, zoals aangegeven in het vorenbedoelde overzicht dat op de website van de internetconsultatie is te vinden.

8. Evaluatie

Artikel III voorziet in een evaluatie van de werking van dit besluit. Er zijn enkele specifieke onderwerpen genoemd die in elk geval moeten worden geëvalueerd. Een reden voor het opnemen van een evaluatieplicht is dat na 30 jaar op een andere aanpak wordt overgestapt waarvan de

goede werking nog moet worden bewezen. Deze omslag moet op zorgvuldige wijze worden gemaakt, gezien het grote belang van de hygiëne en veiligheid van bezoekers van badinrichtingen dat dit besluit beoogt te beschermen. Het is daarom verstandig om na te gaan of de verwachtingen die van de nieuwe aanpak worden gekoesterd, ook bewaarheid worden, te meer omdat sommige stakeholders op bepaalde punten hun twijfels daarover hebben geuit. Het is de bedoeling in het kader van de Omgevingswet op de nu ingeslagen weg voort te gaan, tenzij natuurlijk uit de evaluatie blijkt dat de nieuwe aanpak waarvoor in dit besluit is gekozen, niet aan de verwachtingen daarvan voldoet. De resultaten van de evaluatie kunnen aanleiding zijn de sturingsfilosofie aan te passen of, bij minder ernstige bedenkingen, bepaalde zaken anders te regelen. In artikel III zijn de belangrijkste aandachts- en discussiepunten, die de kritische succesfactoren voor de goede werking van de nieuwe aanpak zijn, specifiek als te evalueren onderwerpen benoemd. De evaluatie zal voldoende 'munitie' moeten leveren om weloverwogen te besluiten of op de ingeslagen weg moet worden voortgegaan. Tevens wordt daarmee recht gedaan aan de stakeholders die bepaalde bedenkingen tegen onderdelen van dit besluit hebben geuit. De onderwerpen waarop deze bedenkingen betrekking hebben, zijn mede in artikel III opgenomen.

De hierna te bespreken punten worden in elk geval geëvalueerd.

Belangrijke evaluatiepunten hebben vanzelfsprekend betrekking op de werking van de kernbepalingen waarin de beleidsomslag is verwoord die met de nieuwe aanpak wordt beoogd, met name de ervaringen die worden opgedaan met de zorgplicht, de risicoanalyse en het beheersplan (tweede lid, onderdelen a, b en c). Enkele andere evaluatiepunten hebben tot doel na te gaan of de nieuwe aanpak de beoogde resultaten oplevert, zoals besparingen van de hoeveelheden water en energie die worden verbruikt (tweede lid, onderdeel d) en van de kosten die zijn gemoeid met de naleving van het besluit (tweede lid, onderdeel e) en de toepassing van innovatieve technieken waarmee besparingen van water, energie en kosten kunnen worden verwezenlijkt (tweede lid, onderdeel f). Met name op deze punten richten zich de twijfels bij enkele stakeholders, terwijl andere stakeholders daarvan juist hoge verwachtingen hebben.

Enkele evaluatiepunten houden verband met het toezicht op en de handhaving van de naleving van de nieuwe aanpak. Omdat de gedetailleerde middelvoorschriften worden vervangen door algemener geformuleerde bepalingen, zouden toezicht en handhaving voor het bevoegd gezag wellicht moeilijker en arbeidsintensiever kunnen worden. Hierbij zijn er verschillende meer specifieke aandachtspunten, zoals de informatievoorziening (tweede lid, onderdeel g), de zorgplicht en de uitvoering van het beheersplan (tweede lid, onderdeel h).

Tot slot is het wenselijk te evalueren hoe de voorschriften voor de bijzondere bassins werken. De voorschriften die daarover nu zijn opgenomen, hebben ten dele nog het karakter van gedetailleerde middelvoorschriften, terwijl de nieuwe aanpak uit globalere doelvoorschriften bestaat. In het kader van de Omgevingswet ligt het voor de hand de voorschriften voor de bijzondere bassins ook meer volgens de nieuwe aanpak vorm te geven. Op dit moment is er echter nog weinig ervaring met voorschriften voor de bijzondere bassins, reden om zekerheidshalve toch enkele gedetailleerde voorschriften in het besluit op te nemen, waarin wordt aangegeven welke maatregelen in elk geval van de exploitant worden verwacht om een hygiënisch en veilig bassin te kunnen waarborgen.

9. Inwerkingtreding/overgangsrecht

Op basis van artikel V treedt dit besluit in werking op 1 januari 2016. Vanaf die datum moeten de houders aan het nieuwe hoofdstuk II Bhvbx voldoen.

In artikel II is echter voorzien in overgangsrecht indien de houder tot uiterlijk 1 januari 2018 nog de voorschriften van het oude hoofdstuk II wil toepassen. In die periode kan hij zich voorbereiden op de overgang naar de nieuwe aanpak. Vanwege de samenhang van de voorschriften in de nieuwe, onderscheidenlijk oude, aanpak is alleen de mogelijkheid geboden dat de houder integraal overgaat op de nieuwe aanpak of nog gedurende een overgangsperiode integraal volgens de oude aanpak blijft werken.

Gedurende deze overgangsperiode kunnen er tussen de badinrichtingen verschillende kwaliteitseisen voor het zwem- en badwater gelden. Deze situatie zou eventueel voor alle badinrichtingen kunnen worden gelijk getrokken, maar dat zou het overgangsrecht te ingewikkeld

maken. Voorop staat dat alle badinrichtingen binnen een periode van ten hoogste twee jaar de overstap naar de nieuwe aanpak maken. Aan de nieuwe aanpak zijn niet alleen extra kosten en andere lasten verbonden, onder meer vanwege de nieuwe kwaliteitseisen voor het zwem- en badwater en de lucht en de daarmee gepaard gaande monitoringskosten, maar ook voordelen als gevolg van de grotere keuzevrijheid die de houder heeft op welke wijze hij zijn badinrichting hygiënisch en veilig houdt.

Voor badinrichtingen kunnen ontheffingen gelden, die zijn verleend op grond van artikel 5, eerste lid, van de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden en nadere voorschriften die zijn gegeven op grond van artikel 7, eerste lid, van die wet. Het is aan gedeputeerde staten om te beoordelen of aan dergelijke ontheffingen en nadere voorschriften bij de nieuwe aanpak nog behoefte bestaat. Deze besluiten rechtstreeks zijn gebaseerd op de Whvbz, die geen grondslag bevat om in het Bhvbz hiervoor in overgangsrecht te voorzien. Het is daarnaast de vraag of een algemene overgangsregeling wenselijk zou zijn geweest. De ontheffingen en nadere voorschriften kunnen niet over één kam worden geschoren, omdat zij zowel begunstigend als belastend kunnen zijn.

ARTIKELN

ARTIKEL I

A

Artikel 1

De wijziging van artikel 1 betreft het invoegen van de nieuwe begrippen 'bassin', 'bijlage', 'circulatiebassin', 'helofytenfilter', 'laboratorium', 'overdekte badinrichting' en 'risicoanalyse' met bijbehorende begripsomschrijvingen.

Het begrip bassin is opgenomen omdat onduidelijkheid kan bestaan wat hieronder wordt verstaan. Hieronder wordt niet elke constructie met water begrepen, maar alleen constructies die bedoeld zijn om water in te bergen ten behoeve van zwemmen of baden. Bij een spraypark zal dat bijvoorbeeld vaak niet het geval zijn. Dan valt een dergelijke spraypark niet onder dit besluit.

Het begrip beheersplan duidt op beheersplannen als bedoeld artikel 7, tweede lid, van het Bhvbz. Een beheersplan omvat volgens die bepaling maatregelen ter voorkoming van risico's voor de gezondheid en de veiligheid van de bezoekers van de badinrichting. Het wordt opgesteld op grond van de risicoanalyse die de houder van zijn badinrichting heeft gemaakt. Er wordt gesproken van beheersplan omdat de bedoeling van het plan is om risico's in de badinrichting te beheersen en niet om de badinrichting te beheren. De omschrijving van het begrip beheersplan is opgenomen om onnodige verwijzingen in het besluit naar artikel 7, tweede lid, te voorkomen. Om vergelijkbare redenen is ook de omschrijving van het begrip risicoanalyse opgenomen.

Het begrip bijlage wordt korthedshalve gebruikt om te voorkomen dat in de bepalingen waarin naar een bijlage wordt verwezen, telkens voluit de zinsnede 'bij dit besluit behorende bijlage' moet worden geschreven.

Het begrip 'circulatiebassin' is van belang omdat hiervoor specifieke vereisten gelden.

In de begripsomschrijving van het begrip 'laboratorium' is aangegeven dat laboratoria die monsters van het zwem- en badwater of de lucht nemen en analyseren ten behoeve van de controle op de naleving van de daaraan gestelde kwaliteitseisen aan bepaalde kwaliteitswaarborgen moeten voldoen. De door de houder in te schakelen laboratoria moeten niet alleen geaccrediteerd zijn op basis van genoemde norm, maar ook voor de uitvoering van de afzonderlijke analyses van het zwembadwater en de lucht.

Het begrip 'helofytenfilter' is met name van belang voor de bassins bedoeld in artikel 9 (ook wel zwemvijvers genoemd).

Het begrip 'overdekte badinrichting' is nodig in verband met de invoering van eisen met betrekking tot de luchtkwaliteit. Deze eisen gelden alleen in het overdekte gedeelte van de badinrichting, en alleen voor zover die overdekking gesloten is. Oftewel, in juridische bewoordingen, 'in een gebouw of bouwwerk geen gebouw zijnde als bedoeld in het Bouwbesluit 2012'. Een overkapping kan deel

uitmaken van een gebouw maar ook als zelfstandig, zelfs verplaatsbaar, bouwwerk over een bad worden geplaatst. In het laatste geval is niet altijd sprake van een gebouw, maar wel van een bouwwerk.

Het begrip 'risicoanalyse' wordt korthedshalve gebruikt om te voorkomen dat telkens 'analyse als bedoeld in artikel 7, eerste lid' moet worden geschreven.

B

Artikel 1a

In de eerdere tekst van artikel 1a werden bepaalde zorginstellingen waar werd gezwommen of gebaad door personen die daar zorg ontvingen, onderscheiden van de overige locaties waar personen in een specifieke hoedanigheid toegang hebben tot een badinrichting.

In de nieuwe opzet gelden de regels voor alle badinrichtingen en is er geen noodzaak meer om deze locaties apart te behandelen. Daarom is de tekst van het artikel aangepast en tevens vereenvoudigd.

Uit de tekst van artikel 1 van de Whvbz blijkt dat privébadinrichtingen niet als een badinrichting in de zin van de wet worden aangemerkt en hierdoor buiten het toepassingsbereik van de wet vallen. Verder blijkt daaruit dat voor het publiek toegankelijke locaties per definitie als een badinrichting worden aangemerkt. Tot slot is bepaald dat als een badinrichting in de zin van de wet tevens worden aangemerkt badinrichtingen die toegankelijk zijn voor personen die behoren tot categorieën van personen die bij algemene maatregel van bestuur zijn aangewezen. De wijziging van artikel 1a Bhvbz heeft tot doel personen aan te wijzen die in een specifieke hoedanigheid toegang hebben tot een badinrichting. Daarbij is de duur van het gebruik niet relevant, evenmin of het bassin al dan niet permanent aanwezig is. Het gaat bijvoorbeeld om bassins in een gevangenis, kazerne, politieacademie, (medisch) kinderdagverblijf, zorginstelling, ziekenhuis, hotel, vakantiepark, camping, voetbalstadion (kleedruimte), instructiebad dat uitsluitend in gebruik is voor sportduiklessen of beroepsmatige duiklessen of een beroepsmatige zwemopleiding, camping of soortgelijke locatie, sauna, sexinrichting, particulier zwembad waar een zzp'er (al dan niet gratis) zwemles geeft, particulier appartementencomplex, zwemvijver of bad gevuld met oppervlaktewater, evenement, musical of andere theaterproductie, zoutbad/floatingtank, fish spa en waterspeeltuin.

C

Hoofdstuk II heeft betrekking op alle badinrichtingen die in artikel 2, eerste lid, zijn omschreven. Paragraaf 1 geldt voor de badinrichting als geheel en voor alle bassins die daarin aanwezig zijn, tenzij paragraaf 2 op een bassin van toepassing is. In paragraaf 2 zijn voor bijzondere typen bassins nog enkele aanvullende voorschriften opgenomen. Bovendien gelden voor bijzondere typen bassins ook enkele uitzonderingen op de bepalingen van paragraaf 1, die eveneens in paragraaf 2 zijn opgenomen.

Artikel 2

Het eerste lid geeft de reikwijdte van hoofdstuk II aan. Hieronder vallen alle badinrichtingen waar een bassin aanwezig is met een wateroppervlakte van ten minste 2 m². De hele badinrichting valt dan onder het besluit, met inbegrip van de aanwezige bassins van minder dan 2 m².

Indien in een badinrichting uitsluitend bassins met een wateroppervlakte van minder dan 2 m² aanwezig zijn, valt de badinrichting echter toch onder het besluit indien een of meer van die bassins een fish spa zijn in de zin van artikel 12, echter alleen voor zover het die fish spa's betreft. Dit betekent dat fish spa's altijd onder het Bhvbz vallen.

Niet onder hoofdstuk II vallen zwemlocaties (in het oppervlaktewater).

Ook niet onder hoofdstuk II vallen volgens het derde lid bassins (met inbegrip van een circulatiebassin) die deel uitmaken van een verblijfsruimte in een (gedeelte) van een gebouw of een samenhangend geheel van gebouwen dat een logiesfunctie heeft. Hierbij kan worden gedacht aan een hotel, een vakantiehuisje op een complex of een Bed and Breakfast dat in het

bestemmingsplan als logiesgebouw is aangemerkt. Het gaat alleen om baden die deel uitmaken van de verblijfsruimte, zowel binnen als buiten het gebouw. Baden in de tuin vallen hier bijvoorbeeld ook onder, voor zover zij deel uitmaken van de verblijfsruimte. Baden bedoeld voor gemeenschappelijk gebruik (dat wil zeggen door gebruikers van verschillende verblijfsruimten) vallen hier niet onder, dus daarop is hoofdstuk II wél van toepassing. Concreet kan daarbij gedacht worden aan de casus (groot vakantiehuis met verschillende kamers en een gemeenschappelijk zwembad) waarover de Raad van State in 2014 uitspraak heeft gedaan (zaak nr. 201307402/1/A3).

Artikel 3

Deze bepaling bevat een zorgplicht voor de houder van de badinrichting, in het eerste lid met het oog op de hygiëne, in het tweede lid met het oog op de veiligheid van de bezoekers van de badinrichting. De zorgplicht heeft allereerst een zelfstandige functie als basisverplichting van de houder. Daarnaast heeft de zorgplicht ook een functie voor de inkadering van de risicoanalyse en op te stellen en uit te voeren beheersplan in artikel 7. De reikwijdte van de zorgplichten valt samen met de onderwerpen die op grond van artikel 3 (hygiëne), onderscheidenlijk 4 (veiligheid), van de Whvbz bij algemene maatregel van bestuur geregeld kunnen worden. De verschillende elementen van de zorgplicht zijn uit de tekst van die artikelen gekopieerd.

Het derde lid omschrijft wat de zorgplicht behelst.

In paragraaf 3.3 van het algemeen deel van deze nota van toelichting is al uitgebreid op deze zorgplichten ingegaan.

De zorgplicht geeft de kern van de nieuwe opzet van het besluit weer. De exploitant heeft de verantwoordelijkheid voor de hygiëne en veiligheid in zijn zwembad. Hij inventariseert de risico's, stelt een beheersplan op met maatregelen om deze risico's te voorkomen dan wel te beperken en voert de maatregelen uit. De overheid schrijft niet meer in detail voor welke maatregelen de exploitant moet treffen. Dit laat ook ruimte voor innovatieve maatregelen. De exploitant moet zelf toetsen in hoeverre hij daarmee aan zijn zorgplicht voldoet. Indien het bevoegd gezag van mening is dat de risico's onvoldoende worden tegengegaan, kan het met de exploitant hierover in overleg treden in het kader van het toezicht. Zo nodig kan het bevoegd gezag nadere voorschriften geven op grond van artikel 7 van de Whvbz of handhavend optreden op grond van artikel 11 van de Whvbz.

Artikel 4

In het eerste lid is bepaald dat het zwem- en badwater van elk bassin in de badinrichting moet voldoen aan de kwaliteitseisen die voor de onderscheiden kwaliteitsparameters zijn opgenomen in de tabel van bijlage I.

Het is vanuit de bescherming van de gezondheid wenselijk om niet alleen eisen te stellen aan de kwaliteit van het water in het bassin, maar ook aan het water waarmee het bassin wordt gevuld (tweede lid) of aangevuld (derde lid). Bij het ontwikkelen van de set van kwaliteitseisen voor het badwater is er namelijk van uitgegaan dat ook het (aan)vulwater een bepaald kwaliteitsniveau heeft. Het (aan)vulwater moet van drinkwaterkwaliteit zijn (waarvan een omschrijving is opgenomen in het vierde lid) of voldoen aan de kwaliteitseisen van bijlage I. Daarnaast mag aanvulwater ook hergebruikt spoelwater zijn, mits dit voldoet aan de in het derde lid, onder c, gestelde kwaliteitseisen.

Ingevolge het tweede lid moeten bassins worden gevuld met water dat de drinkwaterkwaliteit heeft of voldoet aan de kwaliteitseisen van bijlage I. Dit is nodig omdat anders risico kan ontstaan voor de hygiëne en veiligheid van de bezoekers van de badinrichting door een ontoereikende waterkwaliteit.

In het derde lid is bepaald dat het bassin kan worden aangevuld met hergebruikt spoelwater dat voldoet aan de daarbij gestelde kwaliteitseisen.

In het vierde lid is aangegeven wat wordt verstaan onder water van drinkwaterkwaliteit.

Volgens het vijfde lid mag het zwem- en badwater geen cyanuurzuur bevatten. De reden hiervan is toegelicht onder bijlage I, parameter 22. Een uitzondering wordt gemaakt voor niet-overdekte

ondiepe bassins als bedoeld in artikel 8, waar geen sprake is van circulatie of doorstroming. In dergelijke situaties kan het gebruik van cyaanuurzuur soms essentieel zijn voor het behoud van de desinfectiecapaciteit van het water.

Artikel 5

Deze bepaling bevat verplichtingen voor de houder (van de badinrichting) met betrekking tot het onderzoek van de kwaliteit van het zwem- en badwater.

Het eerste lid bepaalt dat de houder de kwaliteit van het zwem- en badwater moet onderzoeken voor alle parameters die in bijlage I zijn genoemd. Op grond van artikel 10a, tweede lid, van de Whvbx kan het bevoegd gezag (gedeputeerde staten) bepalen dat een hogere of lagere meetfrequentie wordt gehanteerd, of dat ook andere parameters moeten worden onderzocht in een door hen te bepalen frequentie. Zij kunnen daarbij tevens een kwaliteitseis voor die parameter vaststellen.

Het tweede lid stelt als minimumvereiste dat het onderzoek representatief moet zijn voor de kwaliteit van het zwem- en badwater.

Het derde lid bepaalt dat het onderzoek moet plaatsvinden voor elke parameter voor de hoedanigheid van het zwem- en badwater die is genoemd in bijlage I, met inachtneming van de plaats van bemonstering, de frequentie van bemonstering en de analysemethoden die daarbij zijn vermeld.

Wat betreft de onderzoeksfrequentie kan het volgende worden opgemerkt. In de tabel in bijlage I wordt onderscheid gemaakt tussen bemonstering per dag, eens per maand, eens per drie maanden en eens per zes maanden, met dien verstande dat tevens enkele nadere vereisten zijn gesteld. Op grond van artikel 10a, tweede lid, van de Whvbx kunnen gedeputeerde staten de onderzoeksfrequentie verhogen of verlagen. Ook kunnen gedeputeerde staten op basis van genoemd artikel een andere plaats van bemonstering aanwijzen.

Op grond van het vierde lid kunnen gedeputeerde staten eveneens toestaan dat een andere analysemethode wordt toegepast, die naar hun oordeel gelijkwaardig en even betrouwbaar is. Aan die toestemming kunnen zij voorschriften verbinden.

Volgens het vijfde lid moeten monsters van het zwem- en badwater zodanig worden bewaard dat het onderzoek in het laboratorium hierdoor niet in betekende mate wordt beïnvloed.

In het zesde lid is bepaald dat de wijze van uitvoering van het onderzoek en de uitkomsten daarvan moeten worden vastgelegd. Deze verplichting is opgenomen zodat achteraf kan worden gereproduceerd hoe het onderzoek is uitgevoerd en wat de resultaten daarvan waren. Omdat voor de analyse van een parameter verschillende analysemethoden toegestaan kunnen zijn, dient ook de toegepaste methode vermeld te worden. Dit voorschrift moet in samenhang met het achtste lid worden gelezen. De gegevens moeten namelijk ten minste twee jaar voor de toezichthouder ter inzage worden gehouden. Dit betekent dat de gegevens op grond van het zesde lid zodanig moeten worden vastgelegd dat ook aan het achtste lid kan worden voldaan. De gegevens kunnen zowel schriftelijk worden vastgelegd als digitaal.

In het zevende lid is bepaald dat de gegevens over de waterkwaliteit elke maand uiterlijk op de 15^e dag aan gedeputeerde staten ter kennis moeten worden gebracht. Hierop is uitgebreider ingegaan in hoofdstuk 7 van deze nota van toelichting.

Artikel 6

In het eerste lid is bepaald dat de lucht in een overdekte badinrichting moet voldoen aan de kwaliteitseis die eveneens in de tabel van bijlage I is opgenomen. Deze eis heeft betrekking op trichlooramine en – indien ozon wordt toegepast – op de ozon-concentratie.

Volgens het tweede lid is voor het onderzoek van de luchtkwaliteit de bepaling voor het onderzoek van de waterkwaliteit van overeenkomstige toepassing. In artikel 5, tweede lid, staat dat de uitkomsten van het onderzoek representatief moeten zijn voor de hoedanigheid van het zwem- en badwater. Voor lucht houdt dit in dat de meting moet worden uitgevoerd op de plaats waar de kwaliteit van de lucht voor die parameter op basis van de risicoanalyse het slechtst is. Die plaats kan bijvoorbeeld worden bepaald op basis van ervaringen van personeel en de gebruikers. Ook houdt het tweede lid in dat bijvoorbeeld het aanpassen van de beluchting om de uitslag van de

metingen te beïnvloeden niet is toegestaan. Bij de monsternamen is het van belang twee aspecten te registreren: de mate van bezetting (laag, gemiddeld, hoog) en het percentage van de monsternametijd dat attracties met intensief water/lucht contact in bedrijf zijn (zoals glijbaan, waterval en whirlpool).

Alleen artikel 5, zevende lid, is niet van overeenkomstige toepassing verklaard. De reden hiervan is dat hiervoor in de Whvbz geen wettelijke grondslag wordt geboden. Hierop is ingegaan in hoofdstuk 7.

Artikel 7

Deze bepaling verwoordt de nieuwe aanpak in het Bhvbz. De houder (van de badinrichting) moet een analyse maken van de risico's voor de gezondheid en de veiligheid van de bezoekers. Op grond van de verkregen gegevens moet hij vervolgens een beheersplan opstellen en uitvoeren om deze risico's te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Door de verwijzing naar artikel 3 is de reikwijdte van deze verplichtingen gekoppeld aan en beperkt tot de zorgplicht die ingevolge die bepaling op de houder rust, en de achterliggende artikelen 3, 4 en 10a, tweede lid, Whvbz, welke de wettelijke grondslag voor het onderhavige besluit vormen.

De nieuwe aanpak van een beheersplan voor de hygiëne en veiligheid van de bezoekers van een badinrichting sluit aan bij verschillende bestaande – al dan niet wettelijke verplichte – beheersplannen die al werden opgesteld en uitgevoerd. Te denken is aan het toezichtplan (gericht op voorkoming van verdrinkingen), het legionellabeheersplan voor zowel de drinkwaterinstallatie (op grond van de Waterleidingwet, inmiddels vervangen door de Drinkwaterwet) als het zwemwatersysteem (voorgeschreven op grond van het eerdere Bhvbz), de risico-inventarisatie en –evaluatie op grond van de Arbeidsomstandighedenwet 1998, het calamiteitenplan, het schoonmaakplan en het onderhoudsplan.

Het nieuwe beheersplan kan niet los van de andere plannen worden gezien. Het beheersplan is vormvrij. De houder kan zelf bepalen in hoeverre hij bij de andere plannen wil aansluiten of verschillende plannen wil combineren of integreren, zoals een ondernemingsdossier. Door het aanbrengen van samenhang kan de efficiëntie verbeteren.

De nieuwe aanpak maakt het mogelijk optimaal rekening te houden met de specifieke omstandigheden van de badinrichting. De eigen kennis, kunde en ervaring van de houder spelen hierbij dan ook een belangrijke rol.

De risicoanalyse is gericht op de vraag welke risico's in de badinrichting aanwezig (of redelijkerwijs te verwachten) zijn voor de gezondheid of de veiligheid van de bezoekers, bijvoorbeeld microbiologische verontreiniging van het zwem- en badwater, waardoor bezoekers infectieziekten kunnen oplopen.

Uiteraard kan ook de kwaliteit van het zwem- en badwater gezondheidsrisico's opleveren en hetzelfde geldt voor de kwaliteit van het lucht in overdekte badinrichtingen. Daarnaast kan er in een badinrichting een risico op letsel zijn (kneuzingen, verwondingen, breuken) als gevolg van bijvoorbeeld uitglijden op gladde vloeren of stoten aan uitsteeksels of scherpe randen.

Een ander risico in een badinrichting is de kans op verdrinking, die onder meer samenhangt met de zwemvaardigheid van de bezoekers, de diepte van het bassin en de zuigkracht van openingen onder het wateroppervlak.

De maatregelen hebben als aangrijpingspunt de specifieke elementen van de zorgplicht die zijn afgeleid van de artikelen 3 en 4 van de Whvbz. Omdat de naleving van de zorgplicht een verantwoordelijkheid van de houder is, net zoals het al eerder in het Bvvhbz voorkomende beheersplan ter voorkoming van het risico van legionella, voorziet het onderhavige besluit niet in voorafgaande toetsing van het beheersplan door het bevoegd gezag (gedeputeerde staten). Het plan hoeft ook niet aan gedeputeerde staten te worden toegezonden, uiteraard tenzij deze daar om verzoeken. Ingevolge het zevende lid moeten de documenten en gegevens wel beschikbaar en raadpleegbaar zijn voor de toezichthouder.

Om een voorbeeld te geven. De houder dient bij de risicoanalyse te bezien welke factoren kunnen leiden tot een overschrijding van de kwaliteitseisen voor het zwem- en badwater. Te denken valt aan een piek in het verbruik van de desinfectiemiddelen in het water door een stijging van het aantal zwemmers. Mogelijke maatregelen om dit risico tegen te gaan zijn bijvoorbeeld het tijdig

doseren van extra desinfectiemiddelen, het reguleren van het aantal zwemmers of stimuleren dat bezoekers douchen voor het gebruik van een bassin.

De maatregelen die op basis van de risicoanalyse worden genomen, kunnen zowel eenmalig zijn, zoals het verwijderen of afdekken van uitsteeksels waaraan men zich kan bezeren, als periodiek terugkeren.

Het derde lid schrijft voor dat in een risicoanalyse en een beheersplan altijd afzonderlijk aandacht moet worden besteed aan het risico van legionellabesmetting. Dit was ook in het oude Bhvz een zeer belangrijk aandachtspunt voor de gezondheid van de bezoekers en daarom wordt het uitdrukkelijk genoemd.

Uiteraard moeten de risicoanalyse en het beheersplan actueel zijn en ook worden gehouden, bijvoorbeeld naar aanleiding van wijzigingen in de badinrichting, het gebruik daarvan of de technische voorzieningen, waardoor de risico's kunnen veranderen, of voorvallen, zoals valpartijen of verdrinkingen. Dit is geregeld in het vierde lid.

Ingevolge het vijfde lid moet de houder de in het beheersplan vastgelegde maatregelen uitvoeren. Indien een maatregel niet worden uitgevoerd, kan eventueel bestuursdwang worden toegepast. Met de vastlegging van een maatregel in het beheersplan, heeft de houder aan zijn keuzevrijheid een bepaalde invulling gegeven. Hij is dan verplicht de specifieke maatregel uit te voeren die in het beheersplan is opgenomen, ook al zou wellicht met een andere maatregel hetzelfde resultaat kunnen worden geboekt. Omdat vaststaat welke maatregel moet worden genomen, stuit de toepassing van bestuursdwang niet af op de keuzevrijheid van de houder om zelf te bepalen welke maatregel hij neemt.

et zesde lid bepaalt dat de houder een registratie bijhoudt van incidenten en (bijna-)ongevallen. Hieronder worden ook (bijna-)verdrinkingen begrepen. Deze registratie is van groot belang omdat de houder hiermee inzicht krijgt in de risico's die zich daadwerkelijk in zijn badinrichting voordoen. Dit kan reden zijn om (aanvullende) maatregelen te nemen.

Het zevende lid bepaalt dat alle relevante gegevens worden vastgelegd en voor de toezichthouder ter inzage worden gehouden. De gegevens kunnen zowel schriftelijk als digitaal worden vastgelegd. De bewaarplicht is permanent en niet beperkt tot twee jaar, omdat de risicoanalyse en het beheersplan bepalend zijn voor de daadwerkelijke beheersing van de risico voor de hygiëne en de veiligheid van de bezoekers zo lang de badinrichting wordt geëxploiteerd. De toezichthouder moet te allen tijde van bedoelde gegevens kunnen kennisnemen.

Ook de wijze van uitvoering van de risicoanalyse en van het beheersplan moet worden gedocumenteerd en de resultaten daarvan moeten beschikbaar en raadpleegbaar zijn voor de toezichthouder. Deze gegevens hebben betrekking op de wijze waarop de risicoanalyse en het beheersplan in praktijk zijn gebracht.

§ 2. Bijzondere bassins

Artikel 8

Artikel 8 heeft betrekking op bassins in badinrichtingen waarbij geen enkel bassin dieper is dan 0,50 meter. Het gaat hier niet alleen om zogeheten peuterbaden of pierenbadjes, maar ook om andere ondiepe bassins.

Indien in de badinrichting tevens diepere bassins voorkomen, valt geen van de bassins onder artikel 8, dus ook niet de ondiepe bassins in de badinrichting.

Artikel 8 geldt heeft alleen betrekking op de ondiepe bassins in de badinrichting. De artikelen 3 (zorgplicht) en 7 (risicoanalyse, beheersplan, registratie van incidenten en (bijna)ongevallen) zijn op de gehele badinrichting van toepassing, zowel op de ondiepe bassins als op de rest van de badinrichting.

In het oude Bhvz waren voor ondiepe bassins in artikel 26 tot en met 33 van het Bhvz gedetailleerde, grotendeels bouwtechnische, voorschriften opgenomen (toiletten, douches, springvoorzieningen, afwerking van de bassins, hellingshoek van de bodem).

Dit is nu de eigen verantwoordelijkheid van de houder (van de badinrichting), zoals volgt uit de artikelen 3 en 7.

Op ondiepe bassins zijn andere een aantal algemene voorschriften van paragraaf 1 van toepassing. Dit betekent bijvoorbeeld dat het water waarmee een bassin wordt gevuld van drinkwaterkwaliteit moet zijn dan wel moet voldoen aan de kwaliteitseisen van bijlage I.

Er hoeft volgens het vierde lid niet te worden voldaan aan de waterkwaliteitseisen en de onderzoekseisen die zijn voorgeschreven in de artikelen 4, eerste lid, en 5, en die zijn opgenomen in bijlage I. Deze eisen zijn voor 'losse' ondiepe bassins te streng omdat van de houder van dit type badinrichtingen niet altijd dezelfde mate van professionaliteit kan worden verwacht als van houders van andere badinrichtingen. In badinrichtingen waarin ook een dieper bassin aanwezig is, kunnen die eisen wel worden gesteld. Daarom moeten ondiepe bassins in dergelijke badinrichtingen ook voldoen aan de artikelen 4, eerste lid, en 5. Echter, (aan)vulwater moet wel aan de gestelde kwaliteitseisen voldoen. Artikel 4, tweede en derde lid, geldt ook voor badinrichtingen waar uitsluitend ondiepe bassins aanwezig zijn. Aan deze verplichting kan namelijk eenvoudig worden voldaan.

Om te voorkomen dat risico's voor de hygiëne of de veiligheid kunnen ontstaan, zijn enkele specifieke aanvullende voorschriften opgenomen, die enerzijds voldoende bescherming bieden en anderzijds ook uitvoerbaar worden geacht voor de houders van dit type badinrichtingen. Deze worden vervolgens kort toegelicht.

Naar aanleiding van het advies dat het RIVM specifiek over peuterbaden heeft uitgebracht¹⁸, bepaalt het tweede lid dat de houder een bassin alvorens dit met water te vullen dient te reinigen en desinfecteren. Daarnaast mag de houder het bassin pas ten hoogste drie uur voor het gebruik met water vullen. Dit is geregeld in het derde lid. Indien het een bassin met stilstaand water betreft, moet hij bovendien het zwem- en badwater in het bassin dagelijks geheel verversen (achtste lid). Dit laatste is niet nodig indien het een circulatiebassin of doorstroomd bassin betreft. Het zwem- en badwater in dergelijke bassins moet volgens het vijfde lid voldoen aan de kwaliteitseisen die in de tabel van bijlage I zijn opgenomen voor de parameters vrij beschikbaar chloor (hiervoor zijn voor niet-overdekte badinrichtingen in de tabel twee eisen opgenomen, afhankelijk van de grootte van het wateroppervlak), gebonden beschikbaar chloor, intestinale enterococci, zuurgraad en doorzicht. Indien sprake is van aerosolvorming, moet het water ook op legionella onderzocht worden. Bij gebruik van ozon moet het ozon-gehalte in de lucht bepaald worden. In baden met stilstaand water kan redelijkerwijs niet onder alle weersomstandigheden en bij alle bezoekersaantallen worden gevegd dat wordt voldaan aan de kwaliteitseisen voor vrij beschikbaar chloor of zuurgraad. Daarom is hiervoor in het zevende lid een iets minder strikte formulering van het voorschrift opgenomen.

Ten opzichte van het beschermingsniveau dat het oude Bhvz bood, zijn de eisen voor ondiepe bassins iets strenger geworden om zo de gezondheidsrisico's van deze baden beter te kunnen beheersen. Indien gedeputeerde staten van mening zijn dat er redenen zijn om verdergaande eisen te stellen, is dat op grond van artikel 7 van de Whvz nog steeds mogelijk. Omdat de gezondheidsrisico's in een bassin met stilstaand water echter moeilijker beheersbaar blijven dan in circulatiebassins en doorstroomde bassins, is in het zesde lid bepaald dat bassins met stilstaand water nog ten hoogste 5 jaar, uiterlijk tot 1 januari 2021, in gebruik mogen worden gehouden.

Artikel 9

Artikel 9 heeft betrekking op zwemvijvers in een badinrichting. Zwemvijvers worden in Nederland steeds meer aangelegd, soms ter vervanging van reguliere zwembaden. Zij hebben een natuurlijke uitstraling doordat dergelijke bassins zich in de open lucht bevinden, waarbij voor de zuivering van het zwem- en badwater gebruik wordt gemaakt van een helofytenfilter of een andere biologische

¹⁸ RIVM, Normen en methoden voor kwaliteitsparameters in het te wijzigen Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden, concept RIVM Rapport 330405xxx/2014, te vinden op www.internetconsultatie.nl.

reiniging. Daarbij staat het zwem- en badwater niet in contact met grondwater. Het oude Bhvbx was lastig toepasbaar op dergelijke bassins.

Op zwembassins zijn in beginsel de algemene bepalingen van paragraaf 1 van toepassing, met dien verstande dat de waterkwaliteitseisen en de monitoringsverplichtingen niet zijn opgenomen in bijlage I maar in bijlage III.

Bijlage III is gebaseerd op een advies van het RIVM¹⁹. Bij het opstellen van dit advies is uitgegaan van de Duitse "Richtlinien für Planung, Bau, Instandhaltung und Betrieb von Freibädern mit biologischer Wasseraufbereitung (Schwimm- und Badeteiche)". Deze richtlijnen, die opgesteld zijn door de Forschungsgesellschaft Landschaftsentwicklung Landschaftsbau e.V. (FLL), worden in diverse landen gehanteerd voor het ontwerp, de bouw en het beheer van zwembassins. Overigens is de FLL-richtlijn ook een zeer bruikbaar document voor het uitvoeren van een risicoanalyse voor zwembassins en het opstellen van een beheersplan, zoals voorgeschreven in artikel 7.

Indien naast een zwembassin in de badinrichting ook andere bassins aanwezig zijn, gelden voor die bassins de eisen van paragraaf 1 en indien het een bijzonder type bassin betreft tevens de aanvullingen en uitzonderingen die voor het bassin zijn opgenomen in paragraaf 2.

Voor andere onderdelen van een badinrichting dan de bassins, gelden eveneens de algemene bepalingen van paragraaf 1, in het bijzonder de zorgplicht (artikel 3) en de verplichting tot het opstellen van een risicoanalyse en een beheersplan en de uitvoering van de in het plan opgenomen maatregelen om de risico's voor de hygiëne en veiligheid te beheersen.

Artikel 10

Artikel 10 heeft betrekking op bassins die zwem- en badwater met een hoog zoutgehalte bevatten, zoals zogeheten zoutbaden of floating tanks. Voor deze bassins geldt een aantal specifieke voorschriften, naast of in plaats van de algemene voorschriften van paragraaf 1. Dit betekent bijvoorbeeld dat voor het vullen van het bassin water van drinkwaterkwaliteit of water dat aan de kwaliteitseisen van de tabel in bijlage I voldoet, moet worden gebruikt. Hieraan wordt vervolgens het zout toegevoegd.

Voor zover deze niet buiten toepassing zijn verklaard zijn overigens de algemene voorschriften van paragraaf 1 van toepassing. Die voorschriften gelden ook voor andere bassins en onderdelen van de badinrichting.

Een advies van het RIVM²⁰ is voor artikel 10 uitgangspunt geweest. Dit heeft geleid tot een voorschrift dat verplicht tot intensieve bemonstering in de eerste drie maanden. Indien na die drie maanden voldaan wordt aan de gestelde kwaliteitseisen, kan worden overgegaan op de in bijlage I genoemde monsternamenfrequentie. Indien dan nog niet aan de eisen wordt voldaan, moet de intensieve bemonstering worden voortgezet zolang nog niet voor alle parameters aan de daarvoor geldende kwaliteitseisen is voldaan.

Het zwem- en badwater moet worden gedesinfecteerd (derde lid). Deze bepaling is opgenomen omdat een norm voor vrij beschikbaar chloor, zoals voor andere bassins geldt, voor zoutwaterbaden niet zinvol is. Daar moet een andere wijze van desinfectie worden toegepast. Volgens het tweede lid geldt voor zoutbaden een uitzondering op de toepasselijkheid van bijlage I voor de parameter Kaliumpermanganaat-verbruik. Deze is in zoutbaden namelijk niet bruikbaar, omdat de aanwezigheid van hoge concentraties zout de analyse onmogelijk maakt. In het zoute water is ureum al bij aanvang aanwezig. Daarom dient in zoutbaden de toename van de hoeveelheid ureum te worden gemeten. Deze moet ten opzichte van de startsituatie minder bedragen dan 2 mg/l. De parameters ureum, zuurgraad, troebelheid, *Pseudomonas aeruginosa* en waterstofperoxide (indien toegepast) moeten in die periode wekelijks worden gemeten, waarna op de reguliere (maandelijks) meetfrequentie kan worden overgegaan.

Waterstofperoxide is een biocide. Voordat het voor deze toepassing gebruikt kan worden, moet het op grond van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden toegelaten zijn voor dit specifieke

¹⁹ RIVM, Normen en methoden voor kwaliteitsparameters (reeds genoemd).

²⁰ RIVM, Normen en methoden voor kwaliteitsparameters (reeds genoemd).

gebruik. In het vierde lid is aangegeven dat waterstofperoxide tijdens het gebruik afwezig moet zijn. Dit kan analytisch bepaald worden dan wel met commercieel verkrijgbare teststrips. Bij gebruik van waterstofperoxide kan door de aanwezigheid van een enzym (katalase) afbraak van het desinfectiemiddel plaatsvinden. Hierdoor neemt na verloop van tijd de desinfectiekracht van het peroxide af en is een hogere concentratie peroxide nodig om een gelijke desinfectiekracht te behouden.

Artikel 11

Artikel 11 bevat enkele specifieke bepalingen voor bassins waarin water eenmalig wordt gebruikt door één persoon. Deze waren ook specifiek geregeld in bijlage I, noten 1 en 2 van het oude Bhvz.

Bij het opstellen van artikel 11 heeft een advies van het RIVM²¹ als uitgangspunt gediend. Gezien de beperkte risico's die bij bassins voor eenmalig gebruik te verwachten zijn, hoeft voor deze bassins niet te worden voldaan aan de kwaliteitseisen voor zwem- en badwater en voor lucht die zijn opgenomen in artikel 4, eerste lid, onderscheidenlijk 6. In verband daarmee is monitoring van de waterkwaliteit evenmin nodig. Daarom worden in het tweede lid de artikelen 4, eerste lid, en 5 buiten toepassing verklaard. Het volstaat te bepalen dat het bassin wordt gevuld met water van drinkwaterkwaliteit dan wel water dat voldoet aan de eisen gesteld in bijlage I. Dit volgt uit artikel 4, tweede lid, dat op bassins voor eenmalig gebruik wel van toepassing blijft. Bassins voor eenmalig gebruik moeten na gebruik geheel worden gelegegd (vierde lid). Het bassin moet dagelijks worden gereinigd en gedesinfecteerd en worden nagespoeld met water van drinkwaterkwaliteit, en gedroogd (vijfde lid). Pas daarna mag het bassin weer met water worden gevuld voor een volgend gebruik. .

Artikel 12

Artikel 12 heeft betrekking op zogeheten fish spa's, die de laatste jaren steeds populairder worden. Daarbij dompelen bezoekers hun armen, voeten of zelfs hun hele lichaam in een bassin waarin zich vissen bevinden, doorgaans van de soort *Garra rufa*. Daarbij is de bedoeling dat de vissen gaan knabbelen aan de ledematen dan wel het lichaam.

Ook bij de opstelling van dit artikel is weer een rapport van het RIVM als uitgangspunt genomen.²²

In artikel 12 zijn, bij wijze van uitzondering, middelvoorschriften opgenomen. Zij houden onder meer in dat de houder moet voorkomen dat personen met een beschadigde huid (als gevolg van bijvoorbeeld een verwonding, eczeem of psoriasis) of een onderliggend lijden of verminderde weerstand van de baden gebruik maken (derde lid). Op deze wijze kan transmissie van micro-organismen en infectie zoveel mogelijk worden voorkomen. Dit is natuurlijk allereerst de verantwoordelijkheid van de bezoeker. Zo nodig moet de bezoeker hierover bij zijn behandelend arts informatie inwinnen voordat hij eventueel gebruik maakt van een fish spa. Gebruikers moeten voor en na gebruik lichaamsdelen die met het water in contact (zijn ge)komen wassen met desinfecterende zeep. Als de exploitant ervoor zorgt dat de bezoekers altijd eerst douchen of de onder te dompelen ledematen wassen, voordat ze zich in het water begeven, kan hij uitgaan van een lagere badbelasting (vierde lid).

Ook moeten gebruikers met hun gehele hoofd boven water blijven, om te voorkomen dat het water wordt ingeslikt dan wel besmetting van ogen of oren kan veroorzaken (vijfde lid).

Indien daartoe aanleiding bestaat kunnen gedeputeerde staten op grond van artikel 7 van de Whvz in het belang van de hygiëne en veiligheid van de bezoekers nadere voorschriften stellen.

Artikel 13

²¹ RIVM, Normen en methoden voor kwaliteitsparameters (reeds genoemd).

²² RIVM, Gezondheidsrisico's gerelateerd aan het gebruik van baden met garra-rufavissen, Rapport 330471001, te vinden op www.rivm.nl

Het Bhvzb kende al een aparte regeling voor doorstroomde bassins, dat wil zeggen bassins waarvan het water voortdurend wordt afgevoerd, waarbij het afgevoerde water niet in het bassin wordt teruggebracht. Daarbij was bepaald dat het zwem- en badwater op een beperkt aantal parameters moest worden onderzocht (zie noot 1 in Bijlage I van oude Bhvzb). Deze parameters zijn in artikel 13 overgenomen, zij het dat de parameter 'bij 37 °C kweekbare kiemen' is vervangen door 'Intestinale enterococci', en de parameter cyanuurzuur is vervallen (mag op grond van artikel 4, vijfde lid, niet in het water van deze bassins aanwezig zijn). Toegevoegd is de parameter gebonden beschikbaar chloor. Indien aerosolvorming plaatsvindt, moet het water ook op legionella onderzocht worden. Artikel 13 geldt alleen voor bassins dieper dan 0,50 meter, voor ondiepere bassins geldt artikel 8.

D

Hoofdstuk III van het Bhvzb had betrekking op badinrichtingen waarbij ten minste één bassin een oppervlakte had van 2 m² of meer en geen van de baden dieper was dan 0,50 meter. De regeling van deze zogeheten Categorie-B baden is verhuisd naar hoofdstuk II, paragraaf 2 (artikel 8). Daarmee kon het eerdere hoofdstuk III komen te vervallen.

E

Het opschrift van hoofdstuk IV bevatte, anders dan sommige andere hoofdstukken, nog geen aanduiding van de inhoud van het hoofdstuk. Het nieuwe opschrift geeft aan dat dit hoofdstuk betrekking heeft op badinrichtingen in oppervlaktewater (aangeduid als zwemlocaties). Het gaat hier dus om die zwemlocaties die als badinrichting zijn aangemerkt. Hoofdstuk IV is aldus de tegenhanger van hoofdstuk II, dat alleen van toepassing is op badinrichtingen die juist geen zwemlocatie zijn.

F

In artikel 36 werd verwezen naar bijlage II. In artikel 38 werd verwezen naar de bijlagen II en IV. Als gevolg van de vernummering van de bijlagen wordt nu verwezen naar bijlage IV (in plaats van II). De oude bijlage IV bevatte analysevoorschriften, die nu – in geactualiseerde vorm – zijn ondergebracht in bijlage I. Daarom wordt nu in artikel 38 verwezen naar bijlage I (in plaats van IV). In verband met het opnemen van een definitie van het begrip bijlage kan 'de bij dit besluit behorende' komen te vervallen.

G

Het begrip 'laboratorium' is nu gedefinieerd in artikel 1, eerste lid. De verwijzing naar het oude artikel 10, eerste lid, vervalt daarom.

H en J

Enkele bepalingen uit hoofdstuk VI die in het oude besluit betrekking hadden op alle badinrichtingen, hebben in de nieuwe opzet van het besluit alleen nog betrekking op zwemlocaties (in oppervlaktewater) die als badinrichting zijn ingericht. In de nieuwe aanpak die met het wijzigingsbesluit is ingevoerd voor badinrichtingen die geen zwemlocatie zijn (dus zich niet in oppervlaktewater bevinden), worden middelvoorschriften vervangen door doelvoorschriften. Dit houdt in dat de artikelen 3 (zorgplicht) en 7 (risicoanalyse en beheersmaatregelen) voor de bepalingen van hoofdstuk VI in de plaats zijn gekomen. Omdat de nieuwe aanpak geen betrekking heeft op badinrichtingen die als zwemlocatie zijn ingericht, hebben bedoelde bepalingen van hoofdstuk VI nu alleen nog betrekking op zwemlocaties die als badinrichting zijn ingericht. Op dergelijke zwemlocaties is hoofdstuk IV van toepassing, zodat het logisch is de desbetreffende bepalingen van hoofdstuk VI te verhuizen naar hoofdstuk IV.

Het oude artikel 47 heeft zowel betrekking op de hygiëne als op de veiligheid. De tweede volzin van artikel 47 heeft betrekking op de hygiëne en is opgenomen in het nieuwe artikel 39a in paragraaf 4 (over 'voorzieningen ten behoeve van de reinheid'). De eerste volzin van artikel 47 heeft betrekking op de veiligheid en is daarom opgenomen in paragraaf 5 (veiligheid) als artikel 42a.

I

In het oude artikel 41 (opgenomen in hoofdstuk IV over zwemlocaties die als badinrichting zijn ingericht) was artikel 24 (opgenomen in hoofdstuk II over badinrichtingen die geen zwemlocatie zijn) van toepassing verklaard. Omdat artikel 24 is komen te vervallen, is in het nieuwe artikel 41 de inhoud van het oude artikel 24 nu volledig uitgeschreven.

K

In het oude artikel 43 (opgenomen in hoofdstuk IV over zwemlocaties die als badinrichting zijn ingericht) was artikel 25 (opgenomen in hoofdstuk II over badinrichtingen die geen zwemlocatie zijn) van toepassing verklaard. Omdat artikel 25 is komen te vervallen, is in het nieuwe artikel 43 de inhoud van het oude artikel 25 nu volledig uitgeschreven.

L

Het opschrift van hoofdstuk V bevatte, anders dan sommige andere hoofdstukken, nog geen aanduiding van de inhoud van het hoofdstuk. Het nieuwe opschrift geeft aan dat hoofdstuk V betrekking heeft op de kwaliteit van oppervlaktewater dat is aangewezen als zwemlocatie. Het gaat om alle aangewezen zwemlocaties in oppervlaktewater, ongeacht of ze als badinrichting zijn ingericht of niet.

M

Artikel 45 uit het Bhvz bleek bij nadere beschouwing naast artikel 11 van de wet een overbodige bepaling te zijn. Daarom is de bepaling geschrapt.

N

Voor een toelichting wordt allereerst verwezen naar de toelichting op de onderdelen H en J. In dit geval gaat het om artikel 46 van het Bhvz, dat van hoofdstuk VI is verhuisd naar hoofdstuk IV. Het artikel wordt na het nieuwe artikel 42a (zie de toelichting op onderdeel I) als artikel 42b opgenomen in paragraaf 5 (veiligheid), omdat het betrekking heeft op de veiligheid.

O

Voor een toelichting wordt allereerst verwezen naar de toelichting op de onderdelen H en J. In dit geval gaat het om het oude artikel 47 van het Bhvz. Dit artikel kon niet als geheel in stand worden gelaten omdat het betrekking heeft op zowel de hygiëne als de veiligheid en hoofdstuk IV voor deze aspecten aparte paragrafen bevat. Daarin is de eerste volzin van artikel 47, die betrekking heeft op de veiligheid, als artikel 42a opgenomen in paragraaf 5 (veiligheid) van hoofdstuk IV. De tweede volzin van artikel 47 heeft betrekking op de hygiëne en is als artikel 39a opgenomen in paragraaf 4 (over 'voorzieningen ten behoeve van de reinheid') van hoofdstuk IV.

P

Deze bepaling wijzigt artikel 48, omdat daarin wordt verwezen naar hoofdstuk III, dat is komen te vervallen (zie onderdeel D).

Q

De tekst van deze bepaling is in overeenstemming gebracht met de situatie dat er nu sprake is van een Minister van Infrastructuur en Milieu, in plaats van een Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en een Minister van Verkeer en Waterstaat.

R

De oude bijlage I bij het Bhvz is vervangen door een nieuwe bijlage I die is opgenomen in bijlage 1 bij het onderhavige besluit. De nieuwe bijlage I bevat ook eisen aan de luchtkwaliteit in overdekte badinrichtingen.

De oude bijlage II is vernummerd tot bijlage IV. De oude bijlage III bij het Bhvz is komen te vervallen. In plaats daarvan zijn gekomen de nieuwe bijlagen II en III, die zijn opgenomen in de bijlagen 2 en 3 bij het onderhavige besluit. De nieuwe bijlagen hebben, anders dan bijlage I, geen enkele relatie met de oude omdat zij andere onderwerpen regelen.

De oude bijlage III bevatte gedetailleerde voorschriften over de bepaling van de minimaal noodzakelijke pompcapaciteit. In de nieuwe aanpak, die middelvoorschriften door doelvoorschriften vervangt, zijn de artikelen 3 (zorgplicht) en 7 (risicoanalyse en beheersmaatregelen) hiervoor in de plaats gekomen.

De oude bijlage IV bevatte analysevoorschriften die nu – in geactualiseerde vorm - zijn verwerkt in de nieuwe bijlage I.

De nieuwe bijlage II bevat voorschriften over het uitvoeren van de risicoanalyse en het opstellen en uitvoeren van het beheersplan. Deze voorschriften corresponderen met de reikwijdte van de zorgplicht van artikel 3.

De nieuwe bijlage III betreft kwaliteitseisen voor het zwem- en badwater in zwembijvers, en de monitoring en analyse daarvan.

S

De oude bijlage II bij het Bhvz is vernummerd tot bijlage IV, die is opgenomen na bijlage III. De bijlagen zijn genummerd in de volgorde van de artikelen waarin naar de achtereenvolgende bijlagen wordt verwezen.

Artikel II

Dit artikel bevat overgangsrecht. Houders van bestaande badinrichtingen hebben tijd nodig om in te spelen op de nieuwe verplichtingen die voor hen voortvloeien uit het gewijzigde besluit.

Ingevolge deze bepaling geldt een overgangperiode tot 1 januari 2018. Tot aan die datum kan een houder ervoor kiezen om aan de oude eisen en verplichtingen van het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden te blijven voldoen. Na die datum moet hij aan de nieuwe voorschriften voldoen. Hij kan er echter ook voor kiezen om op een eerder moment aan de nieuwe voorschriften te voldoen; hij hoeft dan niet meer aan de oude voorschriften te voldoen.

Houders van nieuwe badinrichtingen, waar pas na inwerkingtreding van het besluit voor het eerst gelegenheid wordt geboden tot zwemmen of baden, moeten direct voldoen aan alle voorschriften van dit besluit.

Artikel III

Omdat op een nieuwe aanpak is overgestapt, is het wenselijk na enkele jaren de werking hiervan te evalueren, mede met het oog op de regeling in de Omgevingswet. De werking wordt, overeenkomstig Aanwijzing 164, na vijf jaar geëvalueerd. Er is dan enige jaren met het besluit is gewerkt, gedurende welke periode de kinderziekten en aanloopproblemen die niet met de aanpak als zodanig samenhangen, zijn overwonnen. Een eerdere evaluatie is ook al niet zinvol omdat er overgangsrecht geldt tot 1 januari 2018 (zie artikel II). De evaluatie moet op 1 januari 2021 gereed zijn. Er zijn concrete evaluatiepunten genoemd. Dit zijn punten waarover tijdens de

voorbereiding van dit besluit discussie heeft plaatsgevonden. Het betreft de voor- en nadelen en uitvoerbaarheid van de nieuwe aanpak en de te verwachten ontwikkelingen ten aanzien van belangrijke doelstellingen van het besluit, bijvoorbeeld besparingen van kosten, water en energie en de ontwikkeling van nieuwe technologie. Daarnaast is het relevant informatie te verkrijgen over de werking en toereikendheid van de specifieke voorschriften voor bijzondere typen bassins. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 8 van het algemeen deel van deze nota van toelichting.

Artikel IV

Om te voorkomen dat badinrichtingen met uitsluitend fish spa's zouden worden aangemerkt als locaties waar voor de drink- en warmtapwaterinstallatie moet worden voldaan aan de in het Drinkwaterbesluit opgenomen voorschriften voor legionellapreventie, zijn deze locaties door middel van dit artikel daarvan uitgezonderd.

Artikel V

Bij de vaststelling van het tijdstip van inwerkingtreding, 1 januari 2016, is uitgegaan van de vaste inwerkingtredingsdata van amvb's en de invoeringstermijn van drie maanden (Aanwijzing voor de regelgeving 174, eerste lid, onderscheidenlijk derde lid). Het besluit is direct relevant voor medeoverheden. Gedeputeerde staten zijn bevoegd gezag voor de toepassing, het toezicht en de handhaving van het besluit en gemeenten zijn betrokken bij de exploitatie van sommige badinrichtingen.

BIJLAGEN

Bijlage I

Bij het opstellen van de nieuwe bijlage I is in belangrijke mate gebruik gemaakt van het advies dat de ad-hocexpertgroep Veilig en Gezond Zwemmen in december 2012 aan het ministerie van Infrastructuur en Milieu heeft uitgebracht. Deze groep was een werkgroep van de Brancheorganisatie Zwembadtechniek (BoZt)²³.

De expertgroep adviseerde onder meer om het zwem- en badwater (en in een enkel geval de lucht) periodiek te (laten) onderzoeken op 20 parameters, en heeft daarbij normwaarden en meetfrequenties voorgesteld. In een latere fase heeft het RIVM voorstellen gedaan voor enige openstaande punten, waaronder de te gebruiken analysemethoden.²⁴

De voorstellen van de expertgroep en het RIVM zijn voor een belangrijk deel overgenomen in bijlage I.

In het kader van de risicoanalyse moet de exploitant aandacht besteden aan de verslaglegging met betrekking tot overschrijdingen van de kwaliteitseisen die zijn geconstateerd en de maatregelen die in reactie daarop zijn genomen. Zowel vanuit het oogpunt van bedrijfsvoering als toezicht is het wenselijk dat hierover informatie wordt bijgehouden.

Verder is van belang dat de parameters in het nieuwe Bhvz ingedeeld zijn in de klassen I, II en III. De klasse bepaalt wanneer er maatregelen moeten worden genomen bij constatering van een overschrijding van de gestelde waarden (zie artikel 3 bij bijlage I en de noten onder de betreffende tabel).

Tabel 1. Vergelijking tussen de nieuwe en oude versie van bijlage I bij het Bhvz

Parameter	Nieuwe Bhvz	Oude Bhvz	Monsternamen*	opmerkingen
-----------	-------------	-----------	---------------	-------------

A. Desinfectiemiddel

²³ BoZt, Advies expertgroep Veilig en Gezond Zwemmen in de nieuwe wetgeving, te vinden op www.internetconsultatie.nl.

²⁴ RIVM, Normen en methoden voor kwaliteitsparameters (reeds genoemd)

1. Vrij beschikbaar chloor	$0,5 \leq \text{VBC} \leq 1,5$ mg/l	Idem	dagelijks, 1/maand elk bassin	Nieuw: bij buitenbaden: \leq 3,0 mg/l ($< 20 \text{ m}^2$: \leq 5,0 mg/l Oud: bij buitenbaden en baden $< 20 \text{ m}^2$: \leq 5,0 mg/l
B. Desinfectiebijproducten				
2. Gebonden beschikbaar chloor	$\leq 0,60$ mg/l	$\leq 1,0$ mg/l	dagelijks, 1/maand elk bassin	
3. Chloraat	≤ 30 mg/l	-	1/3 maanden Hoofdbassin	
4. Bromaat	≤ 100 $\mu\text{g/l}$	-	1/3 maanden Hoofdbassin	
5. Som van THM's	≤ 50 $\mu\text{g/l}$	-	1/3 maanden Hoofdbassin	
C. Microbiologische antropogene belasting				
6. Pseudomonas aeruginosa	$< 1/100$ ml	idem	1/maand Elk bassin	Oud: niet standaard meten
7. Intestinale enterococci	$< 1/100$ ml	-	1/maand Elk bassin	
8. Sporen van sulfiet reducerende clostridia	$< 1/100$ ml	-	1/maand Elk bassin	
9. Staphylococcus aureus	$< 1/100$ ml	-	1/maand Elk bassin	
D. Chemische antropogene belasting				
10. Ureum	$\leq 2,0$ mg/l	idem	1/maand Hoofdbassin	
11. Nitraat	≤ 50 mg/l	-	1/maand Hoofdbassin	
12. KMnO_4 -verbruik	$\leq 3,0$ mg/l	$\leq 70\%$ verbruik van suppletie-water +6	1/maand Hoofdbassin	
13. Troebelheid	$\leq 0,50$ FTE	Idem	1/maand Elk bassin	Oud: niet standaard meten
E. Efficiëntie desinfectie				
	$7,0 \leq \text{pH} \leq 7,6$	$6,8 \leq \text{pH} \leq 7,8$	dagelijks, 1/maand	

14. Zuurgraad (pH)			Hoofdbassin	
15. Waterstofcarbonaat	≥40 mg/l	Buffercapaciteit:	1/maand	Oud: niet standaard meten
		≥ 1 mmol/l (≥61 mg/l)	Hoofdbassin	

F. Doorzicht

16. Doorzicht (organoleptisch)	Tot de bodem	Idem	dagelijks, 1/maand elk bassin	
--------------------------------	--------------	------	-------------------------------	--

G. Indicatoren regulier

17. Chloride	≤800 mg/l	-	1/maand hoofdbassin	
18. Legionella	<100 kve/l	< 100 kve/l	1/6 maanden risicopunten	

H. Luchtkwaliteit

19. Trichlooramine (lucht)	≤500 µg/m ³ lucht (streefwaarde: ≤100 µg/m ³ lucht)	-	1/3 maanden Zwemhal	
20. Ozon (indien dit wordt gebruikt)	≤120 µg /m ³ lucht	Niet aantoonbaar in water	1/3 maanden zwemhal	Oud: ook dagelijks

G. Vervallen parameters

21. Bij 37° C kweekbare kiemen	-	≤100/ml	1/maand	
22. Cyaanuurzuur	-	≤ 50 mg/l		Indien dit wordt gebruikt

* De aangegeven monsternamerequentie en -plaats is van toepassing voor zover in het nieuwe of oude Bhvz een parameterwaarde is gesteld. Indien zowel in nieuwe als oude Bhvz een parameterwaarde is gesteld, is genoemde monsternamere in beide situaties van toepassing, tenzij anders aangegeven.

Toelichting per parameter(groep)

A. Desinfectiemiddel

Bij toepassing van een chloorverbinding op basis van onderchlorigzuur en hypochloriet desinfecteert het neutrale onderchlorigzuur in water veel effectiever dan het hypochloriet-ion. De concentratie onderchlorigzuur wordt hoger bij een lagere pH-waarde en een hogere vrij beschikbaar chloor-concentratie. Zowel de pH-waarde als de vrij beschikbaar chloor concentratie, die in de dagelijkse praktijk worden gemeten, dienen daarom beter op elkaar te worden afgestemd. De in de nieuwe bijlage I opgenomen bandbreedtes voor vrij beschikbaar chloor, zuurgraad en waterstofcarbonaat waarborgen een maximale desinfectie en beperken negatieve neveneffecten zoveel mogelijk.

1. Vrij beschikbaar chloor

Voor alle overdekte badinrichtingen wordt in de nieuwe bijlage I nu dezelfde norm voor vrij beschikbaar chloor gehanteerd. In de oude bijlage I was nog een afwijkende norm voor kleine bassins (<20m²) opgenomen. Het wordt tegenwoordig echter mogelijk geacht om bij kleine (overdekte) bassins binnen dezelfde grenzen te opereren als bij grotere bassins. Voor niet-overdekte bassins kleiner dan 20m² is de maximumwaarde gesteld op 5,0 mg/l en voor grotere bassins op 3,0 mg/l. Indien een bassin gedeeltelijk overdekt is en gedeeltelijk niet-overdekt, gelden voor het gehele bassin de parameterwaarden die zijn gesteld voor een niet-overdekte badinrichting.

B. Desinfectiebijproducten (DBP's)

Het afgelopen decennium is een groot aantal wetenschappelijke artikelen gepubliceerd over de mogelijk schadelijke effecten van gechloreerde organische verbindingen op de gezondheid van zwemmers en zwembadpersoneel. Daarnaast zijn er tal van proefdierstudies waarin de toxicologische eigenschappen van deze DBP's onderzocht zijn. Hoewel definitieve conclusies over de relatie tussen de voorkomende concentraties van deze stoffen en gezondheidseffecten bij de mens nog niet te trekken zijn, is de consensus dat DBP's in zijn algemeenheid vanuit gezondheidsoogpunt ongewenst zijn. Dit geldt in het bijzonder voor de best onderzochte groep van DBP's, de vluchtige trihalomethanen. Uit proefdieronderzoek blijkt dat deze stoffen een relatief hoge giftigheid hebben en blootstellingsonderzoek bij de mens laat zien dat ze in zwem- en badwater gemakkelijk het menselijk lichaam binnendringen, omdat opname van deze stoffen in zwem- en badwater oraal, percutaan, en inhalatoir gebeurt. Nadere informatie over de onderbouwing van de normstelling voor desinfectiebijproducten en ozon is te vinden in het eerder genoemde RIVM-rapport²⁵.

2. Gebonden beschikbaar chloor

De gebonden beschikbaar chloorconcentratie in het zwem- en badwater is nog steeds te beschouwen als een parameter voor de trichlooramine-concentratie in de lucht. De correlatie tussen de concentratie gebonden beschikbaar chloor in het water en de concentratie trichlooramine in de lucht is echter zeer onbetrouwbaar (zie onder 19).

3. Chloraat

Chloraat is een giftig anion, dat voornamelijk ontstaat tijdens de decompositie van chloorbleekloog, een "verouderingsproces". Chloraat kan ook worden gevormd bij zoutelectrolyse. In de praktijk worden soms ongewenst hoge concentraties gemeten. De vorming ervan kan eenvoudig worden voorkomen door de keuze en controle van de juiste procescondities tijdens het elektrolyseproces, en door de tijdsduur tussen productie en dosering van chloorbleekloog kort te houden: minder dan enkele dagen. De norm voor chloraat waarbij interventie noodzakelijk is, is gelijk aan die in Duitsland (< 30 mg/l som chloriet en chloraat).

4. Bromaat

Bromaat is sinds enige decennia bekend als een bij zeer lage concentraties genotoxisch en carcinogeen DBP. Het ontstaat tijdens de ozonbehandeling bij de drinkwaterbereiding uit bromidenhoudend water of in het zout dat wordt gebruikt bij zoutelectrolyse. Ook in zwem- en badwater is het recent aangetoond. Het risico op bromaatvorming is hoger in zwem- en badwater met hogere bromideconcentraties en bij toepassing van ozon, maar hiernaar is nog geen onderzoek verricht. Uit oogpunt van veiligheid en gezondheid is bromaat aan de kwaliteitsparameters toegevoegd.

5. Som van de trihalomethanen (zoals CHCl₃)

Op grond van een advies door het RIVM en op basis van de huidige kennis is besloten trihalomethanen te selecteren als de groep van desinfectiebijproducten (DPB's) waarvan de potentiële impact op de gezondheidseffecten het best is onderzocht en tevens het meest duidelijk is. Deze groep van DBP's kan tegelijkertijd fungeren als marker voor de veel grotere groep van

²⁵ RIVM, Normen en methoden voor kwaliteitsparameters (reeds genoemd)

gechloreerde organische verbindingen. Deze keuze is in overeenstemming met de aanpak in andere West-Europese landen.

C. Microbiologische antropogene belasting

Het is onmogelijk om routinematig alle ziekteverwekkende micro-organismen te bepalen die in zwem- en badwater kunnen voorkomen, niet in de laatste plaats vanwege de daarmee gemoeide kosten. Daarom zijn in de nieuwe bijlage I een aantal zogenaamde microbiologische indicatorparameters opgenomen die relatief eenvoudig en goedkoop te bepalen zijn. Deze indicatorparameters hebben soms betrekking op micro-organismen welke op zichzelf ziekteverwekkend zijn voor zwemmers, maar voor andere geldt dat niet. Echter, in dat geval duiden zij op de mogelijke aanwezigheid van andere (moeilijk te bepalen) ziekteverwekkers in het zwem- en badwater. Bepaling van microbiologische indicatorparameters geeft naast informatie over de microbiologische veiligheid van het zwem- en badwater inzicht in het functioneren van de waterbehandeling.

In het bassin kan de microbiologische kwaliteit van het zwem- en badwater soms van plaats tot plaats verschillen. Het is daarom van belang om via een doorstromingstest (kleurproef) uit te maken waar de 'dode' zones voorkomen, dat wil zeggen de zones waar het aan het inlaatwater toegevoegde desinfectiemiddel niet komt en waar van zwemmers afkomstige microbiologische verontreinigingen niet worden geïnactiveerd.

Echter ook bij een goede doorstroming blijft altijd een risico op blootstelling aan ziekteverwekkers bestaan. Op het moment dat ze in het zwem- en badwater gebracht worden zijn de micro-organismen infectieus en niet meteen geïnactiveerd door het desinfectiemiddel. Wanneer een zwemmer op een dergelijk moment ter plaatse van de verontreiniging zwemt, bestaat de kans op infectie. Daarnaast is voor de effectieve verwijdering van de micro-organismen een aantal turn-overs nodig door een goed functionerend filtratie/coagulatiesysteem.

6. Pseudomonas aeruginosa

Deze bacterie is potentieel ziekteverwekkend voor de mens en kan huidinfecties (huiduitslag, folliculitis of andere huidaandoeningen), infecties van de urine- en luchtwegen, wondinfecties en buitenoorontsteking (otitis externa) veroorzaken. De aanwezigheid van *Pseudomonas aeruginosa* in het zwem- en badwater is een gevolg van onvoldoende desinfectie of een gebrekkig onderhoud van de filters. *P. aeruginosa* kan zich in de warme vochtige zwembadomgeving vermenigvuldigen tot concentraties die schadelijk zijn voor de mens. *P. aeruginosa* vormt biofilms in leidingen, maar ook op vochtige speel- en lesmaterialen en in dode hoeken op de perrons waar zwem- en badwater blijft staan. Langs deze routes kan de bacterie al dan niet door zwemmers in de bassins worden gebracht. Om deze redenen is het van belang dat deze parameter standaard in elk bassin wordt gemeten.

7. Intestinale enterococcen (IE)

Deze groep van bacteriën – met *Enterococcus faecalis* en *Enterococcus faecium* als de belangrijkste vertegenwoordigers – komt normaal voor in de darmen van de mens. Deze bacteriën zijn bestand tegen een vijandige omgeving zoals een lage of hoge pH en zout. Hun aanwezigheid in zwem- en badwater is het bewijs van recente fecale besmetting en mogelijke aanwezigheid van ziekteverwekkende micro-organismen, die ook in humane feces aanwezig kunnen zijn. De meeste fecale bacteriën en virussen worden in chloorhoudend zwem- en badwater snel geïnactiveerd. Voor sommige meer chloorresistente micro-organismen duurt dit langer of gebeurt het niet. IE zijn redelijk chloorgevoelig en worden dientengevolge vrij snel geïnactiveerd. Wanneer IE worden aangetroffen, is het mogelijk dat de fecale verontreiniging zojuist heeft plaatsgevonden en het desinfectieproces gezien de korte tijd zijn werk nog niet (volledig) heeft kunnen doen, of dat het desinfecterend vermogen van het water om diverse redenen heeft gefaald. Door opnieuw een monster te nemen kan hierin inzicht worden verkregen. Om deze redenen is het van belang dat deze parameter standaard in elk bassin wordt gemeten.

Afwezigheid van IE wil overigens niet zeggen dat er geen fecale verontreiniging heeft plaatsgevonden en (mogelijk ziekteverwekkende) micro-organismen die minder gevoelig zijn voor chloor dan IE, niet (meer) aanwezig zijn in het zwem- en badwater.

8. Sporen van sulfietreducerende Clostridia (SSRC)

Sulfiet reducerende clostridia zijn taxonomisch een onduidelijk gedefinieerde groep bacteriën. De groep omvat bacteriën die algemeen voorkomen in water, sediment en in feces van mensen en dieren. Een aantal leden van de groep vertoont nagroei in water en sediment en niet alle leden zijn van fecale oorsprong. Aangezien in de relatief schone zwembadomgeving de herkomst van SSRC hoofdzakelijk humaan zal zijn (bodem en dieren zijn hier niet of nauwelijks relevant als bron), kan de hele groep sulfiet reducerende clostridia beschouwd worden als indicator voor fecale verontreiniging. Er is dan geen noodzaak om alleen *Clostridium perfringens* te bepalen, die wel exclusief van fecale oorsprong is. SSRC zijn minder chloorgevoelig dan IE, waardoor hun aanwezigheid langer informatie kan geven over fecale verontreiniging, en de mogelijke aanwezigheid van meer chloorresistente ziekteverwekkers. Met betrekking tot de bescherming van de gezondheid van de zwemmers geldt hetzelfde als voor IE.

Langdurige aanwezigheid van SSRC in zwem- en badwater geeft informatie over de effectiviteit van het filtratieproces en het terugspoelen dan wel de staat van onderhoud van de zwembadfilters. Indien SSRC onvoldoende verwijderd worden door het filter is de eliminatie van persistente micro-organismen, zoals *Cryptosporidium* en *Giardia* mogelijk ook onvoldoende. Wanneer het terugspoelen van het filter niet efficiënt verloopt, zullen SSRC, evenals potentieel aanwezige (oö)cysten van *Cryptosporidium* en *Giardia*, zich ophopen in het filterbed en met de circulatie weer in het bassin gebracht worden. Bovendien geeft deze parameter een beeld over mogelijke doorslag van filters die om economische redenen (energie en waterverbruik) niet tijdig worden gespoeld. Om bovengenoemde redenen is het van belang dat deze parameter standaard in elk bassin wordt gemeten.

9. *Staphylococcus aureus*

Staphylococcus aureus komt bij de mens algemeen voor op de huid en in de slijmvliezen in de mond- en keelholte. Deze kiem kan tot ettervormende huid- en slijmvliesinfecties (o.a. steenpuist) leiden. De telling van deze kiem in zwem- en badwater is een maat voor de doeltreffendheid van de ontsmetting over een langere periode. Deze kiemen hebben een slijmvliesomhulsel dat bescherming biedt tegen ontsmettingsmiddelen, waardoor zij relatief ongevoelig zijn voor chloor. *S. aureus* komt vooral voor in de bovenste laag van zwem- en badwater. Er worden vaak kleine aantallen *S. aureus* in zwem- en badwater gevonden, meestal het gevolg van een minder zorgvuldige zwem- en badwaterbehandeling, waardoor het gehalte van oxideerbare stoffen daarin in meer of mindere mate is verhoogd. Gezondheidsklachten door aanwezigheid van *S. aureus* in zwem- en badwater worden vooral geassocieerd met een hoge badbelasting. Wanneer *S. aureus* wordt aangetroffen, was er op het moment van monsternamen mogelijk sprake van een te hoge (momentane en of voorafgaande) badbelasting in combinatie met een daartoe ontoereikende en of niet goed uitgeruste desinfectie. De situatie kan snel verbeteren, maar de aanwezigheid van *S. aureus* is wel een indicatie wat de 'grenzen' zijn of waren voor het betreffende bassin. Om bovengenoemde redenen is het van belang dat deze parameter standaard in elk bassin wordt gemeten.

D. Chemische antropogene belasting

10. Ureum

Ureum is de enige parameter waarmee direct de belangrijkste component van de stikstofprecursors gemeten wordt. Hoewel deze parameter op zichzelf niet representatief is voor de badbelasting, geeft een hoog ureumgehalte in zwem- en badwater een verhoogd risico voor de vorming van het ongewenste trichlooramine.

Daarom is besloten deze parameter in het Bhvz te laten staan.

In het water van zoutwaterbassins is ureum al bij aanvang aanwezig en daarom dient in deze baden de toename van de hoeveelheid ureum gemeten te worden. Deze mag niet te groot zijn (toename < 2 mg/l, maximale absolute toename ten opzichte van de startsituatie).

11. Nitraat

In het nieuwe Bhvz worden geen eisen meer gesteld aan de hoeveelheid suppletiewater noch aan het filtratieproces. Daarmee zou er een hoger risico kunnen ontstaan op accumulatie van antropogene stoffen en DBP's.

In dit verband worden twee parameters algemeen gezien als relevant: de chlorideconcentratie en de nitraatconcentratie. Een hoge chlorideconcentratie gaat veelal gepaard met een lage waterversing, waardoor er veel ongewenste stoffen kunnen accumuleren in het zwem- en badwater. Door de begrenzing van de chlorideconcentratie zou het in principe niet nodig zijn om lastig te meten stoffen in het Bhvz op te nemen, maar zou kunnen worden volstaan met deze eenvoudige bepaling. De chlorideconcentratie kan echter ook afhangen van andere omstandigheden, zoals bijvoorbeeld het chloorgehalte in het zwem- en badwater of het toepassen van sommige chloor-in-situ installaties.

Een aanvullende parameter is daarom noodzakelijk: de nitraatconcentratie. Bij de toepassing van meerlaagsfilters en koolstoffilters worden door zwemmers ingebrachte stikstofverbindingen voor het grootste gedeelte omgezet in nitraat. Als gevolg hiervan is de nitraatconcentratie in zwem- en badwater ongeveer 20 keer zo hoog als de ureumconcentratie, en is de nitraatconcentratie een uitstekende indicatorparameter voor de hoeveelheid gebruikt suppletiewater in relatie tot de badbelasting.

12. $KMnO_4$ -verbruik

Voor de bepaling van de concentratie van organische precursors zijn twee parameters mogelijk: totaal organisch koolstof (TOC) en het oxiderend vermogen met kaliumpermanganaat ($KMnO_4$ -verbruik). Beide parameters hebben een relatie met badbelasting, maar zijn lastig onderling uit te wisselen. Daarnaast worden organische precursors ook door het suppletiewater ingebracht. Hoewel het $KMnO_4$ -verbruik geen reguliere parameter meer is bij de analyse van drinkwater, is dit zeker een goede parameter voor zwem- en badwater. Bij de bepaling van $KMnO_4$ -verbruik worden namelijk juist de in zwem- en badwater voorkomende organische verontreinigingen geanalyseerd. Hierdoor is het $KMnO_4$ -verbruik juist voor zwem- en badwater een betrouwbaarder parameter dan de TOC concentratie en is gekozen voor $KMnO_4$ -verbruik als parameter om de antropogene koolstofverbindingen te normeren. In plaats van een formule te hanteren, zoals in het oude Bhvz, wordt in de nieuwe bijlage I voor alle baden een gelijke norm gehanteerd van $\leq 3,0$ mg/L O_2 , wat een licht voordeel is voor locaties met een laag $KMnO_4$ -verbruik in het suppletiewater. In de scope van de norm voor bepaling van het $KMnO_4$ -verbruik van zwem- en badwater (NEN-EN-ISO 8467) staat dat deze methode geschikt is voor water met een chloridegehalte van maximaal 300 mg/l. Meestal is het chloridegehalte van zwem- en badwater veel hoger. De periodieke chloride bepalingen zullen gebruikt worden om de benodigde verdunningen voor de $KMnO_4$ -verbruik bepaling vast te stellen. Bij te sterke verdunningen wordt de methode onbetrouwbaar en moet afgezien worden van de $KMnO_4$ -verbruik. Dit is het geval bij zoutwaterbaden, bedoeld in artikel 10.

13. Troebelheid

De troebelheid van het zwem- en badwater is van direct belang voor de veiligheid. Indien deze zo slecht is dat de bodem van het bassin niet kan worden gezien, is de veiligheid van de zwemmer in gevaar. De troebelheid geeft ook de mate van badbelasting in relatie tot het rendement van de filtratie aan. Door het stellen van een eis aan deze parameter is het mogelijk voor degelijk ontworpen installaties om een hogere badbelasting te verwerken. De troebelheid van het bassin dient gemeten te worden als het bassin in gebruik is. Op deze wijze wordt troebelheid gesignaleerd als er problemen met de vlokdosering zijn en aluminium door het filter heenslaat. Dan zullen de vlokken opwervelen en niet neerslaan op de bodem van het bassin.

E. Efficiëntie desinfectie (hygiëne hulpparameters)

14. Zuurgraad (pH)

Voor de zuurgraad is de bandbreedte versmald vergeleken met het oude Bhvz, omdat bij de 'oude' bandbreedte in het ongunstigste geval nog steeds een aanzienlijk deel van het vrij beschikbaar chloor als onderchlorigzuur aanwezig was. Bij een te hoge zuurgraad zal het

onderchlorigzuur verder afnemen, en daarmee ook het desinfecterend vermogen. Daarnaast is met moderne regeltechnieken een smalle bandbreedte voor de zuurgraad prima te regelen.

15. Waterstofcarbonaat

Om de pH constant te houden is naast een goede regeling van de pH-waarde en dosering van een pH-correctiemiddel een minimale pH-buffercapaciteit nodig. Dit wordt bereikt met waterstofcarbonaat.

In het oude Bhvz werd voor de buffercapaciteit een strengere norm gehanteerd: ≥ 1 mmol/l ofwel ≥ 61 mg/l. In de praktijk is deze norm voor een bassin echter nagenoeg niet te halen en is ook niet noodzakelijk. Om deze reden is deze norm verlaagd naar ≥ 40 mg waterstofcarbonaat/l, waarbij de zuurgraad ook al heel stabiel zal zijn.

F. Doorzicht

16. Doorzicht (organoleptisch)

Deze parameter is ten opzichte van het oude Bhvz ongewijzigd gebleven. De parameter is van belang om tijdig obstakels onder water en gevallen van (bijna) verdrinking te kunnen signaleren.

G. Indicatoren regulier

17. Chloride

Chloride is – net als nitraat – een indicatorparameter voor de verversing van het zwem- en badwater. De gestelde chloridenorm is haalbaar voor de meeste traditioneel gechlorideerde bassins. Bij gebruik van bepaalde typen zoutelektrolyse of bij zoutwaterbaden kan de chlorideconcentratie aanzienlijk hoger zijn dan de gestelde norm, zonder dat dit schadelijk is voor de gezondheid van zwemmers. Daarom geldt voor dergelijke bassins een afwijkende normstelling.

18. Legionella

Legionellabacteriën zijn algemeen in waterige milieus voorkomende bacteriën die een watertemperatuur van 25 tot 55 °C prefereren. Mensen raken geïnfecteerd met Legionella door het inademen van kleine druppeltjes water in de lucht (aerosolen) waarin de bacterie zich bevindt. Legionella is de veroorzaker van Pontiac fever, een milde griepachtige aandoening, en Legionella pneumonie, een ernstige longontsteking.

Legionella kan zich in water vanaf een temperatuur van 25 °C vermenigvuldigen in de daarin aanwezige amoeben of in biofilms, vooral in de door de mens gecreëerde waterige omgeving, waar de competitie van andere micro-organismen grotendeels ontbreekt.

Daarenboven is deze bacterie zeer resistent tegen chloor bij concentraties beneden 20 mg/l. In een zwembadomgeving, met watertemperaturen boven de 25 °C, kan Legionella zich sterk vermenigvuldigen omdat de potentie tot biofilmvorming daar erg groot is: in leidingen met gedurende lange tijd stilstaand water of met onvoldoende doorstroming, in actieve koolstoffilters, zwaar vervuilde zwembadfilters, alsook in installaties die langdurig buiten gebruik staan. Hierbij moet men denken aan bijvoorbeeld openluchtzwembaden in het naseizoen, welke slechts sporadisch open zijn ten gevolge van de weersomstandigheden en aan zwembaden met beperkte openingsuren.

In zwembaden moet in ieder geval gemeten worden op plaatsen waar aerosolvormende elementen aanwezig zijn en daarom het infectierisico het hoogst is. Dit is bijvoorbeeld in whirlpools en bij fontein. Daarnaast dient Legionella als indicator voor de aanwezigheid van biofilms, vervuild filtermateriaal en van mogelijk stilstaande dode leidingen in bijvoorbeeld een bypass. Er kan in deze situaties overwogen worden een monster te nemen bij de uitlaatbuffer of de uitlaat koolfilter/zandfilter voor de chloordosering in plaats van in het bassin. Besloten is om deze parameter in het Bhvz te behouden, met een bepalingsfrequentie van twee keer per jaar en een normwaarde van < 100 kve/l. Legionella moet in ieder geval gemeten worden op de risicopunten die bij de risicoanalyse (zie artikel 7) naar voren zijn gekomen. Het gaat om de risicopunten als bedoeld in het oude Bhvz, dat wil zeggen de punten waar zwem- of badwater op zodanige wijze ter beschikking komt of wordt gebruikt dat daarbij aerosolen alsmede daardoor, al dan niet samen met andere micro-organismen, meegevoerde legionellabacteriën kunnen vrijkomen in

hoeveelheden van 100 kve/l of meer. In geval van een normoverschrijding volstaat het te zorgen dat de aerosolvorming stopt, het bassin hoeft dan dus niet gesloten te worden.

H. Luchtkwaliteit

19. Trichloramine

De correlatie tussen de concentratie gebonden beschikbaar chloor in het water (parameter 2) en de concentratie trichloramine in de lucht is zeer onbetrouwbaar. Dit is het gevolg van de zeer grote vluchtigheid van trichloramine, gecombineerd met de sterk variërende omstandigheden in zwembaden. Deze bepalen de transportsnelheid van trichloramine in zwem- en badwater naar de lucht boven het zwem- en badwater, en de verdere menging in de ruimte c.q. afvoer naar de buitenlucht. Daarnaast is trichloramine in de lucht irriterend voor de luchtwegen. Daarom dient het trichloraminegehalte in de lucht te bepaald te worden. De in de tabel genoemde analysemethode is eenvoudig op internet te vinden door met een zoekmachine te zoeken op "INRS 007/V01.01".

20. Ozon

Ozon wordt in sommige reguliere zwembaden gebruikt als oxidatiemiddel, en in sommige bijzondere bassins (zoals fish spa's) als desinfectiemiddel. Dit leidt tot mogelijk verhoogde concentraties in water en lucht. Ozon heeft een sterke oxiderende werking en kan bij inademing leiden tot schade aan de luchtwegen. Op basis van door de WHO vastgestelde maximumwaarden en een in Nederland geldende wettelijke grenswaarde voor arbeidsblootstellingen, is voor ozon een luchtgrenswaarde van 120 µg/m³ gekozen als limiet voor blootstelling in zwembaden. Bij gebruik van ozon is het uit oogpunt van de bescherming van de gezondheid aanbevelenswaard om de waarden permanent te meten.

In sommige zwembaden wordt UV-licht met een golflengte van 180nm gebruikt voor de desinfectie. Er is dan een mogelijkheid dat er ozon geproduceerd wordt. Voor zover de UV-lampen zijn voorzien van een coating waardoor het licht met deze golflengte niet in het water komt, is vorming van ozon echter niet aan de orde.

G. Vervallen parameters

21. Bij 37° C kweekbare kiemen

Het gaat hier over onschadelijke kiemen die algemeen in water, op het lichaam en in het milieu voorkomen. De telling van deze micro-organismen heeft tot doel de efficiëntie van de desinfectie en/of de filtratie te controleren. Een overschrijding van het totaal aantal kiemen wijst bijgevolg enkel op een onvoldoende ontsmetting van zwem- en badwater op de plaats van monsternamen op dat moment zelf. Het geeft geen beeld over de hygiënische toestand van het zwem- en badwater over een langere termijn. Gezien de beperkte informatieve waarde van deze parameter ten aanzien van zowel de microbiologische kwaliteit in relatie tot de gezondheid van de zwemmers, als de desinfectie wat het zwem- en badwater is besloten deze parameter niet meer op te nemen in het Bhvz.

22. Cyanuurzuur

Cyanuurzuur was in het oude Bhvz toegestaan als hulpmiddel voor buitenbaden om de concentratie van de chloorverbinding op een voldoende hoog niveau te kunnen handhaven. De desinfectiekracht van het chloor wordt echter door gebruik van cyanuurzuur sterk verlaagd. Daardoor kan het vrij beschikbaar chloor de desinfectie niet meer waarborgen beneden een realistische concentratie. Besloten is daarom om het gebruik van cyanuurzuur niet meer toe staan, met uitzondering van de specifieke situaties bedoeld in artikel 4, vijfde lid. Er is dan ook geen noodzaak om vast te houden aan deze parameter.

Bijlage II

Centraal in het voorliggende besluit staat de zorgplicht van de houder van een badinrichting voor de gezondheid en veiligheid van de bezoekers. Om hier invulling aan te geven moet hij een

risicoanalyse opstellen, die de basis vormt voor het opstellen van een beheersplan, waarin de maatregelen zijn opgenomen die ter beheersing van de risico's zullen worden uitgevoerd.

In opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Milieu heeft Twijnstra Guddé ten behoeve van het uitvoeren van de risicoanalyse en het bepalen van de te nemen beheersmaatregelen het Risicomodel Bhvzb²⁶ ontwikkeld.

Bij het uitvoeren van de risicoanalyse en het opstellen en vastleggen van het beheersplan kan NEN-EN 15288-2 mogelijk ook een behulpzaam document zijn. Het is echter niet verplicht om dit document te volgen.

Bij het uitvoeren van de risicoanalyse gaat het onder meer om de risico's die samenhangen met de bouwtechnische aspecten. Te denken is aan de volgende aspecten: gebruikte materialen (gladheid van vloertegels, gebruik van roestvast staal bij ophangingsconstructies), ontwerp van de inrichting (routing), aantal kleedruimten en sanitaire voorzieningen.

In artikel 2 gaat het niet om bouwtechnische eisen aan de badinrichting. Daarvoor gelden namelijk al de Woningwet en het Bouwbesluit 2012. Het gaat hier om risico's die samenhangen met de bouwtechnische aspecten, zoals de in het voorgaande genoemde aspecten.

In artikel 2, eerste lid, onderdeel e, wordt met "de organisatie van de badinrichting" bedoeld op de relatie tussen eigenaar, exploitant en eventuele deexploitanten, de eventuele afspraken die hiervoor verantwoordelijk is, alsmede de wijze waarop het beheer/onderhoud van de badinrichting is geregeld.

In artikel 2, tweede lid, is aangegeven dat er enig inzicht moet zijn in de doorstroming van de bassins, omdat mede op basis daarvan de monsterpunten worden bepaald. Op basis van de (verwachte) bezetting van de badinrichting moeten daarnaast de tijdstippen en dagen bepaald worden waarop de monsters moeten worden genomen. Ter toelichting hierop dient het volgende.

In principe moeten de vereiste kwaliteitsparameters voor zwem- en badwater overal in het bassin binnen de gestelde limieten worden gehouden. Daarbij is de doorstroming van een bassin net zo belangrijk als de in het zuiveringscircuit opgenomen installaties, meetsensoren, en dergelijke. Een voldoende doorstroming kan worden gedefinieerd als een doorstroming welke, ondanks sterk fluctuerende badbelasting, overal in het bassin een microbiologische, fysische en chemische kwaliteit van het zwem- en badwater garandeert die voldoet aan de daarvoor gestelde eisen. Daarom moeten parameters en corresponderende meetmethodes worden geselecteerd die een voldoende doorstroming van een bassin kwantitatief of kwalitatief kunnen vaststellen. Overigens geldt dezelfde logica voor luchtkwaliteit.

Zonder dergelijke parameters en meetmethodes is het lastig, zo niet onmogelijk, de oorzaak van overschrijdingen van wettelijke limieten van de parameters vast te stellen of de effectiviteit van de installaties in het zuiveringscircuit te beoordelen. Bovendien is het voor betrouwbare beoordeling van de veiligheid van het zwem- en badwater noodzakelijk te weten waar de meest ongunstige plekken van het bassin zijn met betrekking tot de maximale of minimale toegestane waarden die horen bij de diverse kwaliteitsparameters.

Er kan onderscheid gemaakt worden tussen twee soorten parameters:

- Aan het zwem- en badwater toegevoegde chemicaliën: desinfectans, producten voor pH-controle, etcetera. Voor deze chemicaliën is een bassin met ideale menging gewenst, zodat deze zich zo snel mogelijk door het bassin verspreiden. Bij deze stroming kunnen de bijbehorende spreiding van de verblijftijd en minimale verblijftijd worden voorgeschreven.
- In het bassin gevormde of ingebrachte verontreinigingen die zo snel mogelijk moeten worden afgevoerd: pathogene bacteriën, deeltjes, DBP's, etc. Voor een snelle afvoer van deze stoffen is propstrooming gewenst. Bij deze stroming is er geen spreiding van de verblijftijd, en kan alleen een minimale gemiddelde verblijftijd worden voorgeschreven.

²⁶ TG, Risicomodel Bhvzb, te vinden op www.rijksoverheid.nl

Een bassin met zowel een ideale menging als een propstrooming is echter niet te realiseren en in de praktijk zal dan ook een compromis gezocht moeten worden. Dit compromis is te realiseren door het ontwerpen van bassins met uniforme, verticale doorstroming en korte verblijftijd. Immers, bij lage badbelasting zullen weinig tot geen kwaliteitsverschillen in het zwem- en badwater ontstaan, terwijl bij hoge belasting de concentratieverschillen minimaal blijven door verhoogde verticale menging in het bassin als gevolg van de beweging van de zwemmers. Deze gedachtegang is ook terug te vinden in de opmerkingen over de doorstroming van bassins.

Bij horizontale doorstroming is een dergelijk compromis lastig te realiseren doordat in langwerpige bassins, onafhankelijk van de badbelasting, een geringe horizontale menging optreedt. De beweging van zwemmers draagt immers in veel mindere mate bij aan horizontale menging. In een bassin met horizontale doorstroming is bij hoge badbelasting daarom de kans op grotere kwaliteitsverschillen van ingaand en afgevoerd zwem- en badwater veel groter.

De Whvbz is niet het geschikte wettelijk kader om ontwerpers van zwembaden voor te schrijven hoe de doorstroming in een bassin uitgevoerd moet worden. Tegelijkertijd is het in de nieuwe opzet van het Bhvbz (meer gericht op het stellen van doelen dan het voorschrijven van middelen) uiterst relevant om in ieder geval een idee te verkrijgen over de doorstroming van het bassin.

In veel bassins zal het doorstromingspatroon duidelijk zijn, omdat "storende" factoren zoals glijbanen en stroomversnellingen afwezig zijn. In dergelijke gevallen kan als monsternameplaats een plek nabij de uitlaat worden gekozen, omdat het water daar de – voor de gebruiker – slechtste kwaliteit zal hebben.

In situaties dat er in het bassin wél zaken aanwezig zijn die het doorstromingspatroon zouden kunnen doorbreken, kan het in het kader van de risicoanalyse zinvol zijn om een kleurproef uit te voeren, teneinde de monsternameplaats te bepalen.

Met een kleurproef (zoals bijvoorbeeld beschreven in NEN 15288 deel 2) kan worden vastgesteld op welke plaats in het bassin de hoogste risico's bestaan voor veiligheid en gezondheid. Omdat de kleurproef wordt uitgevoerd zonder badbelasting is de menging van het zwem- en badwater tijdens belasting anders. Het is tegelijkertijd onlogisch te veronderstellen dat een tijdens een kleurproef goed doorstroomde plek tijdens belasting plotseling slecht doorstroomd zal gaan worden. Het is eerder aannemelijk dat een slecht doorstroomde plek minder slecht zal worden gemengd. Deze plek zal echter de meest risicovolle plek blijven. De kleurproef dient te worden herhaald bij een significante verandering in de doorstroming van een bassin, en in ieder geval na een technische aanpassing welke de doorstroming kan beïnvloeden.

Op basis van de kleurproef wordt de plaats in het bassin vastgesteld waar de minste hoeveelheid desinfectiemiddel komt. Dit wordt de monsternameplaats indien deze plek redelijk bereikbaar is. Indien deze plaats moeilijk of niet te bereiken, dan is de plaats voor monstername de plaats waar de minste hoeveelheid desinfectie komt die van de kant bereikbaar is.

In het kader van de risicoanalyse moet ook bepaald worden op welke momenten van de dag de badbelasting (het aantal mensen dat tegelijkertijd gebruikmaakt van het bassin) het grootst is. Dat bepaalt dan het moment dat minimaal één van de dagelijkse metingen door de houder moet worden uitgevoerd. Hetzelfde geldt voor de dag waarop de periodieke bemonsteringen door het laboratorium moeten worden uitgevoerd.

In artikel 3, tweede lid, onder b, 2° (beheersing risico's verdrinking) wordt, anders dan in het oude Bhvbz, niet meer gesproken van "voldoende toezicht". Ook is er geen bepaling meer opgenomen die voorschrijft dat er in bassins die dieper zijn dan 1.40 meter, altijd sprake moet zijn van toezicht. In het nieuwe Bhvbz wordt de houder in de gelegenheid gesteld om op basis van de feitelijke situatie zelf een afweging te maken of en in welke mate er van toezicht sprake moet zijn. Zo kan hij besluiten dat er op een tijdstip dat er alleen maar banen worden gezwommen door volwassen en gediplomeerde zwemmers geen of beperkt toezicht nodig is, waarbij hij dat duidelijk aan die bezoekers kenbaar maakt. Een hoteleigenaar die bijvoorbeeld gasten van buiten zijn hotel tot zijn zwembad toelaat, kan eveneens besluiten om geen toezicht te houden, mits hij dit heeft onderbouwd met een risicoanalyse en toereikende maatregelen heeft getroffen om risico's voor de veiligheid tegen te gaan. Hij kan bijvoorbeeld afwegen dat er voor een doelgroep van senioren die recreatief zwemmen in zijn bad van 1,40 meter diepte maar een beperkt risico op verdrinking is, en dat toezicht dus niet nodig is indien bij de receptie en in en om het zwembad duidelijk is aangegeven dat er geen toezicht wordt gehouden.

Een houder van een wellnesscentrum met een bad van 1,50 meter diepte kan in een vergelijkbare situatie tot dezelfde conclusie komen.

Met andere woorden, er is geen reden meer voor handhaving van de systematiek van het oude Bhvzbz, waarbij een diepte van 1,40 meter en het onderscheid tussen openbaar en semi-openbaar bepalend waren of al dan niet toezicht moest worden gehouden. In het nieuwe Bhvzbz zijn de specifieke omstandigheden in de badinrichting bepalend voor de inschatting van de risico's en de noodzaak om maatregelen te treffen, zoals het aantal en type bezoekers in relatie tot de aard van de zwemactiviteit en het soort bassin.

Bovendien kan een houder bijvoorbeeld kiezen voor een elektronisch systeem voor drenkelingendetectie, waardoor het aantal toezichthoudende lifeguards kan verminderen.

In artikel 3, tweede lid, onder b, 2° wordt aandacht gevraagd voor het voorkomen van vastzuiging of beknelling van bezoekers die zich in het zwem- en badwater bevinden.

Volgens informatie van de Blue Cap Foundation zijn er in Nederland in de periode 1985-2011 een aantal mensen verdronken of hebben zij ernstig letsel opgelopen doordat ze aan het bassin werden vastgezogen of hun haar bekneld raakte in openingen van het bassin.

Ook elders in Europa en in de wereld wordt melding gemaakt van dergelijke ongevallen. Aangezien dergelijke ongevallen te voorkomen zijn door relatief eenvoudige technische voorzieningen en het menselijk leed als gevolg van zulke ongevallen groot is, is het van belang dat aan dit risico voldoende aandacht wordt besteed.

Aan artikel 3, tweede lid, onder b, 2° wordt, waar het gaat om het voorkomen van vastzuiging of beknelling, in ieder geval voldaan in de volgende situatie (de maatregelen zijn cumulatief):

- de openingen hebben een afscherming die het onmogelijk maken een cilinder met een diameter van 5 millimeter geheel of gedeeltelijk door de afscherming te brengen;
- de openingen zijn zodanig ingericht dat het te allen tijde is uitgesloten dat er een feitelijke zuigkracht ontstaat van meer dan 25 N bij het geheel of gedeeltelijk bedekken van de opening;
- indien water door de opening uit het bassin stroomt: de snelheid van het water bij alle openingen in de afscherming is niet hoger dan 0,3 m/s;
- de afscherming van een opening is zodanig ingericht dat deze niet te verwijderen is zonder gebruik van gereedschap, en deze niet te verwijderen is door munten of sleutels als gereedschap te gebruiken.

Een beveiliging door middel van uitsluitend een elektronisch systeem of een noodschakelaar die de pomp uitschakelt, is onvoldoende. De reden hiervoor is dat deze maatregelen gevoelig zijn voor technische storingen en met deze maatregelen niet tijdig een beknellingsongeval kan worden voorkomen. Medisch onderzoek heeft aangetoond dat ernstig inwendig letsel al binnen enkele seconden kan optreden, waardoor het slachtoffer niet verdrinkt maar verongelukt. Een oplossing die wel hieraan beantwoordt, is een deugdelijk geïnstalleerde beluchtingsleiding vanaf een punt gelegen onmiddellijk onder de afscherming van de opening naar een punt dat buiten het bassin en boven het wateroppervlak ligt. Hiermee kan te allen tijde worden voorkomen dat bij gedeeltelijke of volledige blokkering van één of meer openingen een onderdruk ontstaat. Met een beluchtingsleiding kan de zuigkracht op een opening niet in alle bestaande situaties volledig worden weggenomen. Wel wordt hiermee de zuigkracht dusdanig gereduceerd dat de kans op het ontstaan van ernstig lichamenteel letsel wordt geminimaliseerd. De volledige beheersing van de risico's op beknelling door vastzuigen en beknelling van lang haar kan alleen worden aangetoond met meetresultaten. Het beheersen van beide risico's in bestaande situaties kan alleen door een maatwerkoplossing toe te passen, omdat er geen universele beheersmaatregel voor alle bestaande situaties voorhanden is.

De feitelijke zuigkracht (N) wordt bepaald door het drukverschil (Pa) tussen het punt net vóór en het punt net achter de afscherming van de opening in het bassin te vermenigvuldigen met de totale oppervlakte (m²) van de afscherming van de opening. De druk vóór de afscherming van de opening in het bassin wordt berekend door de diepte van het middelpunt van een van de afscherming (m) te vermenigvuldigen met 9,8 kPa. De druk achter de afscherming van de opening in het bassin kan gemeten worden door de opening af te dekken met materiaal voorzien van een drukventiel met precisie-drukmeter. Indien een opening zodanig is uitgevoerd dat totale afdekking met het lichaam redelijkerwijs niet mogelijk wordt geacht, geldt deze bepaling niet. De bovenstaande beschrijving van een situatie waarin aan de doelbepaling ter voorkoming van

vastzuiging en beknelling wordt voldaan, is in deze toelichting opgenomen bij gebrek aan een gelijkwaardige beschrijving in bestaande normdocumenten. De beschrijving geldt in ieder geval voor nieuwe situaties. Voor bestaande situaties geldt een overgangstermijn van vijf jaar. In bestaande situaties kan het niet realiseerbaar zijn om openingen als zodanig aan te passen dat de zuigkracht kan worden gereduceerd tot minder dan 25 N. In een dergelijke situatie moet in ieder geval aantoonbaar kunnen worden gemaakt, uitgaande van meetresultaten, dat bij gedeeltelijke of volledige blokkering van één of meerdere openingen geen onderdruk kan ontstaan. Dit kan door een opening zodanig in te richten dat totale afsluiting van de afscherming met het lichaam redelijkerwijs niet mogelijk wordt geacht. Een oplossing welke hieraan beantwoordt is het plaatsen van een afscherming over de opening waarmee het water niet volledig door een enkelvoudig vlak wordt aangezogen, maar ook zijwaarts vanuit meerdere richtingen. De watersnelheid door de zijwaartse openingen in de afscherming mag maximaal 0,3 m/s bedragen als de bovenzijde van de afscherming wordt afgedekt.

In artikel 3, tweede lid, onder b, 3°, wordt aandacht gevraagd voor de wijze waarop letsel wordt voorkomen. Daarbij verdient het aanbeveling om rekening te houden met NEN-EN 13451-1. Dit document gaat over de eigenschappen van voorzieningen waar de gebruiker zich met blote voeten op kan bevinden of lopen. Deze norm is niet bindend maar kan wel als referentie gehanteerd worden, mochten er zich gevallen van letsel voordoen. Wanneer dan bijvoorbeeld uit de risicoanalyse zou blijken dat de voorzieningen tekortschieten, dan kan dat een reden zijn om maatregelen te treffen om de geconstateerde risico's tegen te gaan.

In artikel 3, tweede lid, onder b, 5° is bepaald dat in de risicoanalyse en het beheersplan ook aandacht moet worden besteed aan hoe wordt omgegaan met klachten van bezoekers of andere signalen die duiden op risico's voor de veiligheid in de badinrichting. Onder dit laatste kunnen bijvoorbeeld infecties of andere aandoeningen op hygiënisch vlak worden verstaan of een melding daarover door een huisarts of GGD.

Artikel 3, tweede lid, onder d, (opleiding en deskundigheid) is met name opgenomen om te waarborgen dat er niet alleen een risicoanalyse wordt gemaakt en maatregelen worden afgewogen, maar dat het zwembadpersoneel daadwerkelijk de kennis en kunde heeft om daarnaar te handelen. Vastlegging van inzichten, afwegingen en maatregelen op papier is één ding, maar een zwembadexploitant zal er vervolgens voor moeten zorgen dat hijzelf en zijn personeel die maatregelen inderdaad opvolgen.

Gedacht kan worden aan het volgen van een opleiding tot lifeguard en het regelmatig oefenen. Daarbij zal hij ook aandacht moeten hebben voor de wijze waarop de sociale veiligheid van de zwembadbezoekers is geborgd, bijvoorbeeld door zich goed te vergewissen van de integriteit van zijn werknemers door bij aanstelling een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) te vragen. Ook kan hij zijn medewerkers instrueren om te werken conform een gedragsprotocol dat erop is gericht de sociale veiligheid van de zwembadbezoekers te beschermen.

Bijlage III

In deze bijlage zijn kwaliteitseisen en analyse- en monitoringsvoorschriften opgenomen voor zogeheten zwemvijvers. Dit zijn min of meer natuurlijk ingerichte wateren, bestemd om in te baden of te zwemmen, waarbij het water niet in contact staat met grondwater en voor de zuivering gebruik wordt gemaakt van een veld van planten (helofytenfilter).

De in de bijlage opgenomen waterkwaliteitsparameters zijn veelal afkomstig uit de 'Richtlinien für Planung, Bau, Instandhaltung und Betrieb von Freibädern mit biologischer Wasseraufbereitung (Schwimm- und Badeteiche)'. Toetsing heeft plaatsgevonden door diverse experts van RIVM, C-Mark, Omegam-Water, Aqualab Zuid, de NEN-normcommissies Microbiologische parameters, Anorganische parameters en Ecologie en aan Vlare II.

Artikelen 1 en 2

In artikel 1 is een definitie gegeven van het begrip 'behandeld water' dat in de tabel gebruikt wordt. In het eerste lid van artikel 2 is aangegeven wat de kwaliteitseisen van het water zijn, in het tweede lid is aangegeven hoe dit moet worden onderzocht. In het derde lid is beschreven bij welke parameters sluiting van het bassin aan de orde is als de gestelde parameterwaarde wordt overschreden. In het vierde lid is bepaald dat bij de overschrijding van de overige parameterwaarden maatregelen moeten worden genomen, opdat zo snel mogelijk weer aan de gestelde waarden wordt voldaan.

Toelichting op de chemische parameters

Vanuit organisch gebonden stikstof kan ammonium gevormd worden. In een nitrificatieproces kan ammonium omgezet worden in nitriet en vervolgens in nitraat, waaruit stikstofgas kan ontstaan. Het nitrificatieproces kost zuurstof en heeft invloed op het zuurstofgehalte van het water. Bij vorming van stikstofgas kan zuurstofarm water ontstaan. Dit is schadelijk voor veel leven in het water en brengt het ecosysteem in gevaar. Te veel nitraat in het water is, bij inslikken, schadelijk voor de mens.

Fosfor komt in het milieu meestal als fosfaat voor; een te hoge concentratie fosfaat bevordert de algenbloei in water. Te veel fosfaat in het water kan bij mensen die dit inslikken nierproblemen en osteoporose veroorzaken.

Water met een hoge hardheid heeft voor zover bekend geen nadelige gezondheidseffecten. Water met een te lage hardheid bevat erg weinig calcium en magnesium (mineralen) waardoor het makkelijker stoffen oplost uit leidingmaterialen, waaronder bijvoorbeeld giftige stoffen en zware metalen. Behalve voor gebruikers, zou dit nadelig kunnen zijn voor het biosysteem van de zwemvijver.

De buffercapaciteit van het water bepaalt de mate waarin het water schommelingen in de zuurgraad kan opvangen. Zowel hoge als een lage pH-waarden kunnen ongunstige effecten hebben op het leven in het water en de gezondheid van de mens, met name op de huid.

Toelichting op de biologische parameters

Vanuit hygiënisch oogpunt is het onwenselijk dat grote aantallen vissen in het water aanwezig zijn; ook vogels en ratten, die ziekteverwekkers in het water kunnen brengen, dienen afwezig te zijn, dan wel tot een minimum (vogels) beperkt te worden.

Door de eis dat de bodem van de vijver zichtbaar is dan wel het doorzicht minimaal 1,80 m moet zijn, is vis goed waar te nemen. Op de deze wijze kan de aanwezigheid van vis worden vastgesteld, evenals op basis van waarnemingen door zwemmers.

Aangezien zoetwaterslakken (in het bijzonder poelslakken) de tussengastheer zijn van de door watervogels verspreide parasiet *Trichobilharzia*, waarvan de larven bij zwemmers zwemmersjeuk veroorzaken, is het van belang er voor te zorgen dat er in zwemvijvers geen slakken aanwezig zijn. In stilstaand helder water, zoals in zwemvijvers aanwezig, gedijen slakken uitstekend en de aanwezigheid van waterplanten, zij het in de waterbehandelingszone, creëert bovendien een habitat waarin zij voedsel en een plaats om eitjes af te zetten vinden. Wanneer zoetwaterslakken worden aangetroffen die behoren tot de soorten die als gastheer voor *Trichobilharzia* kunnen optreden, is het raadzaam de slakken en/of het water in de zwemvijver te onderzoeken op de aanwezigheid van de parasiet.

Zoöplankton speelt een belangrijke rol bij de biologische zuivering van het water. Door filtratie verzamelt het zoöplankton voedsel, dat uit bacteriën en algen bestaat. Wanneer veel verschillende soorten en veel individuen aanwezig zijn, is de bijdrage aan de zuivering groter dan wanneer de soortensamenstelling relatief arm is en er weinig individuen aanwezig zijn. Het is van belang het zoöplankton, evenals het fytoplankton, regelmatig te controleren, omdat dit inzicht geeft in het functioneren van de biologische waterzuivering.

Eisen aan de zoöplankton-samenstelling kunnen echter niet gesteld worden.

In plaats van het tellen van fytoplankton, kan het gehalte aan chlorofyl-a worden vastgesteld. De in de tabel opgenomen normwaarde is de normwaarde voor oppervlaktewater (algemeen en met functie bereiding van drinkwater); voor oppervlaktewater met als functie zwemwater bestaat geen norm voor chlorofyl-a.

Wel bestaat een normwaarde van 25 µg/L als streefwaarde voor de Goede Ecologische Toestand in ondiepe meren als doelstelling in de Kaderrichtlijn Water.

Toelichting op de microbiologische parameters

De eisen met betrekking tot de fecale indicator parameters zijn strenger dan die uit de Europese Zwemwaterrichtlijn. Zij stroken echter wel met verschillende epidemiologische studies naar de relatie tussen fecale verontreiniging van zwemwater en maag-darmklachten bij zwemmers. In zwembad vijvers zijn de baders vrijwel de enige bron van fecale verontreiniging en ziekteverwekkers. Geïnficeerde zwemmers kunnen hoge aantallen ziekteverwekkers uitscheiden, en het is bekend dat de aantallen fecale indicatoren niet altijd de aantallen ziekteverwekkers reflecteren. Het is daarom in deze context verdedigbaar dat de eisen strenger zijn dan die aan oppervlaktewater. Aangezien *Pseudomonas aeruginosa* van nature in allerlei wateren kan voorkomen, kan uitgroeien bij hogere watertemperatuur, en de aanwezigheid van deze bacterie niet wordt aangegeven door de aanwezigheid van de fecale indicatoren, is de parameter zeer relevant. In Duitsland lijkt voor veel zwembad vijvers de eis van ≤ 10 kve/100 ml haalbaar op een enkele incidentele uitschieter na. Bij afwezigheid van aerosolvormende elementen is de eventuele aanwezigheid van Legionella niet relevant. In geval van aerosolvorming moet het water wekelijks geanalyseerd worden als het water met behulp van een verwarmingsinstallatie wordt verwarmd. Bij aerosolvorming zonder verwarming van het water dient het water eens per zes maanden op Legionella te worden geanalyseerd. Niet in de Duitse richtlijn opgenomen, maar wel van belang is de microbiologische parameter *Staphylococcus aureus*. *S. aureus* komt bij de mens algemeen voor op de huid en in de slijmvliezen in de mond- en keelholte. *S. aureus* is ziekteverwekkend voor de mens en de aanwezigheid van deze bacterie in zwemwater duidt rechtstreeks een gezondheidsrisico voor de zwemmer aan. *S. aureus* komt vooral voor in de bovenste laag van zwemwater. Gezondheidsklachten door aanwezigheid van *S. aureus* in zwemwater worden vooral geassocieerd met een hoge badbelasting. Wanneer *S. aureus* wordt aangetroffen, was er op het moment van monstername mogelijk sprake van een te hoge (momentane en/of voorafgaande) badbelasting in combinatie met een daartoe ontoereikende waterzuivering.

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,